

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

01 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Ion Guzun.

Judecători - Oleg Sternioală, Dumitru Mardari, Galina Stratulat, Ala Cobăneanu, a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Miroslav Șendrea în numele inculpatului Scurtu Nikon Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Scurtu Nikon Petru, născut la 19 decembrie 1949, domiciliat în Chișinău, comuna Cruzești, str. Sfatul Țării, 6.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02 octombrie 2008 - 21 decembrie 2009 (instanța de fond);
2. 16 februarie 2010 - 23 iunie 2010 (instanța de apel);
3. 30 septembrie 2010 - 28 ianuarie 2011 (instanța de recurs);
4. 16 martie 2011 - 03 mai 2011 (instanța de apel);
5. 13 iulie 2011 - 08 decembrie 2011 (instanța de recurs);
6. 31 ianuarie 2012 - 06 noiembrie 2012 (instanța de apel);
7. 23 ianuarie 2013 - 09 aprilie 2013 (instanța de recurs);
8. 30 mai 2013 - 25 noiembrie 2013 (instanța de apel);
9. 11 martie 2014 - 01 iulie 2014 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2009, Scurtu Nikon a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 327 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 unități convenționale (3000 lei), fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice;
- art. 332 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale (4000 lei), fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale (5000 lei), fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală Scurtu Nikon, a fost învinuit în aceia că, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, mun. Chișinău, avînd scopul comiterii abuzului de serviciu în interes material și personal, în perioada anilor 2003-2004, în lipsa deciziei consiliului local a Primăriei Cruzești, făcînd trimitere la decizia adunării com. Cruzești nr. 2/2 din 13.03.1998, din numele Primăriei Cruzești a eliberat la 04.01.2004 pe numele său titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu o suprafață totală de 0,1223 ha, repartizat în proprietate privată pentru

construcția locativă fără încheierea contractului de vânzare-cumpărare a acestui lot de pământ și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, încălcând astfel prevederile art. 11 al Codului funciar nr.828-XII din 25.12.1991 și art. 4 a Legii cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25.07.1997.

Ulterior, la data de 25.03.2005, în baza titlului nominalizat, Scurtu Nicon a înregistrat pe numele său lotul de teren în cauză la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu numărul cadastral 0144108249, cauzând astfel prin acțiunile sale un prejudiciu material în sumă de 73600 lei, adică daune în proporții considerabile intereselor publice.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpatul fiind persoană cu funcție de răspundere, folosind situația de serviciu în interes material și personal, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice, a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Tot el, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al com. Cruzești, mun. Chișinău, avînd scopul comiterii unui fals în actele publice, folosind intenționat situația de serviciu în interes material și personal, în perioada anilor 2003-2004 a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002, semnînd-o personal și falsificînd semnătura secretarului primăriei, prin care fiicei sale Scurtu Tatiana i-a fost alocat ilegal teren pentru construcția locativă în mărime de 0,1 ha.

Ca urmare, în rezultatul falsificării deciziei în cauză, la 16 noiembrie 2004, lui Scurtu Tatiana i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă, înregistrat la OCT Chișinău cu nr. 0144108166.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul, fiind persoană cu funcție de răspundere, falsificînd documente oficiale, avînd interes personal și material, a comis infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, falsul în acte publice.

Tot el, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar a comunei Cruzești, mun. Chișinău, mandatul fiind validat prin hotărîrea judecătoreiei Ciocana din 10 iunie 2003, avînd scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în perioada anilor 2003-2004, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței Consiliului Primăriei Cruzești, a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002, asumîndu-și împuternicirile președintelui ședinței, semnînd-o personal și falsificînd semnătura secretarului consiliului, Crudu Olesea, încălcînd astfel prevederile art. 24 a Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003 care prevede că deciziile consiliului local se semnează în cel mult 5 zile din data desfășurării ședinței de președinte ale acesteia și se contrasemnează de secretarul consiliului.

În urma acțiunilor criminale ale lui Scurtu Nicon, fiicei sale Scurtu Tatiana, neavînd statut de familie nou formată, în baza deciziei falsificate i-a fost atribuit în proprietate privată un teren pentru construcție locativă în mărime de 0,1 ha, fără încheierea contractului de vânzare-cumpărare a acestui lot de pământ și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, fiind încălcate astfel prevederile art. 11 Cod Funciar nr. 828-XII din 25.12.1991 și art. 4 a Legii cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25.07.1997.

Ca urmare, în rezultatul falsificării deciziei în cauză, la 16 noiembrie 2004 lui Scurtu Tatiana i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă.

Continuîndu-și acțiunile sale criminale, Scurtu Nicon, în baza titlului nominalizat, la data de 25.03.2005, a înregistrat pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana lotul de teren în cauză la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu numărul cadastral 0144108166, cauzînd astfel un prejudiciu material în sumă de 60200 lei, adică a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.

Astfel, acțiunile lui Scurtu Nicon au fost încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal - depășirea în mod vădit de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a

limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice.

Tot el a fost învinuit de faptul că, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al com. Cruzești, mun. Chișinău, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal și material, în mod repetat, știind cu certitudine că cet. Purcel Viorel se află în relații de rudenie în linie dreaptă cu familia sa, este văr primar cu fiica Scurtu Tatiana, ignorînd impedimentele la încheierea căsătoriei prevăzute de art. 15 Codul familiei nr. 1316-XIV din 26.10.2000, la data de 06 decembrie 2006, aproximativ la orele 18⁰⁰, la domiciliul său în mun. Chișinău, com. Cruzești, str. Sfatul Țării 6, a organizat înregistrarea căsătoriei ultimilor, avînd drept scop legalizarea lotului de teren 0,1 ha repartizat ilegal fiicei sale Scurtu Tatiana prin falsificarea deciziei consiliului primăriei com. Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002.

Ca urmare, în rezultatul acțiunilor ilegale, a fost înregistrată căsătoria fictivă între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana, fiind eliberat, la data de 06 decembrie 2006, certificat de căsătorie CS-V nr.0436864, prin ce s-a cauzat daune considerabile intereselor publice.

Astfel, acțiunile lui Scurtu Nikon au fost încadrate conform art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, ca abuz de serviciu comis de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere.

3. În argumentarea soluției adoptate, instanța de fond a menționat că, -„*Reieșind din probele stabilite, vina lui Scurtu Nikon a fost dovedită pe art. 327 alin. (1) CP, eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața de 0.1223 ha pe numele său și pe art. 332 al. (1) CP, falsificarea documentelor, - procesului verbal № 1 din 20.02.1997 al Consiliului com. Cruzești privind alocarea eliberarea lotului cu suprafața de 0,1 ha lui N. Scurtu. (f.d. 87 Vol.5), președintele ședinței fiind fostul primar Vladimir Crudu.*

Astfel, la 15.03.1998, prin decizia № 2/2 a Adunării comunei Cruzești s-a decis să-i fie alocat lui Nikon Scurtu lot sub construcție (f. d. 101. Vol. 5).

Instanța de judecată a mai stabilit că, cererea privind alocarea lotului pentru construcția casei de ceremonii, a fost examinată la ședința consiliului, însă decizia a fost adoptată la adunarea generală a comunei, care avea astfel de împuterniciri conform art. 11 a Legii „Privind administrația publică locală” în vigoare în anul 1998.

Ulterior, la 04.01.2004 fiind în funcția de primar N. Scurtu a eliberat pe numele său titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața totală de 0,1223 ha, repartizat în proprietate privată pentru construcție locativă fără a încheia contract de vânzare-cumpărare a acestui lot și neachitării la buget a mijloacelor bănești, cauzînd astfel prejudiciu material în sumă de 24747 lei, adică daune în proporții considerabile intereselor publice. Or, potrivit informației de la întreprinderea de Stat „Cadastru” lui N. Scurtu deja i-au fost atribuite fără plată terenuri conform art. 11 al. 1 Codul Funciar (f.d. 99 Vol. 1).

Instanța a mai stabilit că, N. Scurtu fiind în calitate de primar a falsificat decizia consiliului local Cruzești № 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o, fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei. Ca urmare i-a fost alocat lot de teren cu suprafața de 0,1 ha fiicei sale Scurtu Tatiana cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă, înregistrat la OCT Chișinău. Instanța a stabilit că, N. Scurtu fiind în funcție de primar la 16.11.2004 a semnat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele fiicei sale T. Scurtu la bază punînd decizia consiliului local № 7.5 din 12.12.2002 (f.d. 59 Vol. 4), pe care a falsificat-o, totodată fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei O. Crudu. Ultima fiind audiată în ședința de judecată a declarat că, nu a semnat o astfel de decizie (f. d. 23, Vol. 5).

Conform raportului de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, semnătura de la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești № 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă (f.d. 209, Vol. 4).

Instanța mai reține că, potrivit unei decizii din 12.12.2002 № 7.5 al Consiliului com. Cruzești sub № 7 este inclusă ca persoană pentru atribuirea lotului pentru construcție individuală Scurtu Tatiana, decizia fiind semnată de Simion Scurtu și Svetlana Țurcanu.

Totodată instanța a mai stabilit că, decizia № 7.5 din 12.12.2002 semnată de Simion Scurtu include anume 14 persoane indicate și în procesul verbal al ședinței consiliului, însă sub № 7 a fost inclusă ulterior și Scurtu Tatiana (f.d. 83, Vol. 5).

Instanța îl va achita pe Scurtu Nikon pe învinuirea adusă conform art. 328 alin. (3) lit. b) exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu despre alocarea lotului de teren fiicei Scurtu Tatiana cât și pe art. 327 alin. (2) lit. a), b) CP privind înregistrarea căsătoriei fiicei.

Instanța reține că, în ședința de judecată n-au fost stabilite probe că, Scurtu Nikon prin falsificarea deciziei № 7.5 din 12.12.2002 și-a depășit atribuțiile de serviciu sau a comis exces de putere. În sensul art. 328 CP latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, N. Scurtu a falsificat decizia consiliului comunal Cruzești și nu au fost stabilite probe că, el și-a depășit atribuțiile acordate prin lege.

În sensul art. 332 CP, nu a fost stabilită nici o probă ce ar confirma faptul că, N. Scurtu fiind în funcția de primar a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana cu Purcel Viorel, ambii fiind în relații de rudenie în linie dreaptă.

Cercetînd materialele cauzei și anume: cererea, actul de căsătorie, nu a fost stabilite probe ce ar dovedi faptul că N. Scurtu a întocmit aceste acte sau că le-a semnat.

Mai mult ca atît, conform art. 29 al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind Administrația publică locală, în atribuțiile primarului nu intră și înregistrarea căsătoriilor.

Acuzarea inculpatului că, a organizat căsătoria fiicei sale și a nepotului se bazează numai pe presupuneri.

Instanța de judecată va califica acțiunile lui N. Scurtu ca fiind comise de o persoană cu funcție de răspundere. Conform art. art. 1, 2 al Legii „Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” din 04.07.2008 ce reglementează direct regimul general al funcției publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici și autoritățile publice, cât și Anexa № 2 a prezentei Legi, primarul comunei deține funcția de demnitate publică și nicidecum nu este persoană cu înaltă funcție de răspundere.

Reieșind din probele acumulate, instanța de judecată ajunge la concluzia că, vina lui Nikon Scurtu a fost dovedită pe art. 327 alin. (1) CP - folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu în interes material și personal, cauzînd daune în proporții considerabile intereselor publice și art. 332 alin. (1) Cod Penal falsificarea de către o persoană cu funcție de răspundere a documentelor oficiale din interes personal și material.

Totodată, instanța îl va achita pe Nikon Scurtu pe învinuirea adusă în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod Penal, exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu și pe art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod Penal, abuz de putere sau abuz de serviciu”.

4. *Împotriva hotărîrii nominalizate a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Valeriu Chitoroaga, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Scurtu Nikon să fie recunoscut vinovat și condamnat:*

- în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;
- în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;
- în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;
- în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de

dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că „la emiterea sentinței instanța unilateral și tendențios a dat apreciere probelor prezentate în instanță de către partea acuzării, ignorând astfel prevederile legislației în vigoare.

Astfel, la baza sentinței privind achitarea inculpatului Scurtu Nikon, de către instanță a fost pusă decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 anexată la fila nr. 83, Vol. 5, conform căreia Scurtu Tatiana a fost inclusă în lista persoanelor cărora le-au fost repartizate loturi de teren.

Verificând documentul în cauză și procesul-verbal al ședinței de judecată, s-a constatat că decizia anexată nu a fost prezentată de părți pe parcursul cercetării judecătorești și nu a fost examinată conform art. 372 Cod de procedură penală în ședința de judecată.

La fel, decizia în cauză nu corespunde procesului-verbal nr. 7 din 27 noiembrie 2002 al ședinței Consiliului com. Cruzești, la care face trimitere judecătorul, deoarece în lista persoanelor cărora le-a fost atribuit lot de teren, Scurtu Tatiana nu figurează, iar sub nr. 7 este inclusă cet. Bragaru Natalia. Mai mult ca atât, în procesul-verbal sunt incluse 14 persoane, dar în decizia anexată în Vol. 5 sunt incluse 15 persoane, și decizia urmează să se elibereze fiecărei persoane în parte.

La fel de instanța de judecată nu s-a luat în considerație că în materialele dosarului penal (f.d. 151, Vol. 4) este prezentată informația Serviciului municipal de arhivă Chișinău, conform căreia, în fondul documentelor Primăriei com. Cruzești pentru anul 2002 nu s-a depistat decizia consiliului com. Cruzești cu nr. 7.5 din 12.12.2002 ce ține de repartizarea lotului de pământ pe numele lui Scurtu Tatiana Nikon.

Cele menționate denotă faptul, că decizia cu nr. 7.5 din 12.12.2002 anexată la f.d. nr. 83 Vol. 5 este falsă și pe cazul dat urmează de efectuat un control conform prevederilor art. 274 CPP, iar sentința pronunțată de judecătorul I. Bulhac pe cazul dat este vădit contrară legii.

Nu este clară poziția instanței la emiterea sentinței de achitare, deoarece, făcând analiza probelor, instanța recunoaște faptul falsificării de către inculpatul Scurtu Nikon a deciziei consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o personal, fiind falsificată și semnătura secretarului consiliului și ca urmare lui Scurtu Tatiana i-a fost alocat lot de teren cu suprafața de 0,1 ha.

Totodată, instanța face referință, că inculpatul Scurtu Nikon prin falsificarea deciziei nu și-a depășit atribuțiile de serviciu, nu a comis exces de putere.

Astfel, condamnându-l pe Nikon Scurtu în baza art. 332 Cod penal și achitându-l pe art. 328 CP - pe cazul atribuirii ilegale a lotului de teren în mărime de 0.1 ha fiicei sale, Scurtu Tatiana prin metoda falsificării deciziei Consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 instanța se contrazice, deoarece conform art. 33 alin. (4) CP este prezent faptul concursului ideal de infracțiuni și separarea acestor două cazuri nu este posibilă.

La fel, instanța de judecată, la adoptarea sentinței nu a dat o apreciere convenită declarațiilor martorilor, foștilor consilieri, Crudu Ștefan, Grate Grigore, Gorobica Ștefan, Fondos Vladimir ș.a., care, fiind interogați în instanța de judecată, au declarat că întrebarea privind alocarea lotului de teren lui Scurtu Tatiana pentru construcție locativă la ședința consiliului local Cruzești nu a fost examinată.

Instanța, adoptând sentință de achitare pe învinuirea adusă lui Nikon Scurtu conform art. 327 alin. (2) lit. b) CP privind organizarea înregistrării căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana cu Purcel Viorel, ambii fiind în relație de rudenie pe linie dreaptă, nu s-a bazat pe probele prezentate de acuzatorul de stat, cum ar fi depozițiile secretarului, Crudu Olesea, care a declarat că la domiciliul lui N. Scurtu a fost adusă de însuși inculpat.

4.1. La fel, sentința instanței de fond, a fost contestată cu apel și de inculpatul Scurtu Nikon, care a solicitat casarea acesteia în partea condamnării sale în baza art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe toate capetele de învinuire, invocând că instanța nu a dat o apreciere corectă probatoriului administrat pe cauză și nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, astfel sentința de condamnare a fost bazată pe presupuneri, fiind ilegală.

A fost menționat că în acțiunile sale lipsesc careva semne ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, și anume lipsește fapta prejudiciabilă, iar lipsa acesteia duce la inexistența componentei infracțiunii imputate, prin urmare el urmează să fie achitat pe acest capăt de învinuire.

Cît privește constatarea vinovăției sale în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, Scurtu Nikon a menționat că din materialele cauzei rezultă că Tatiana Scurtu a obținut terenul cu suprafața de 0,1 ha, în baza cererii depuse la Consiliul local Cruzești și respectiv în baza deciziei nr. 7.5 din 12.12.2002 i-a fost alocat terenul dat. La acel moment inculpatul era consilier și a participat la ședința Consiliului. În ce privește aplicarea semnăturii sale în dreptul președintelui consiliului acest fapt a fost făcut în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală nr. 186-XIV din 06.11.1998, care stipulează că în fiecare ședință consiliul desemnează un consilier care va semna decizia consiliului în cazul în care președintele ședinței se va afla în imposibilitatea de a o semna, iar la acea ședință el a avut prerogativa stipulată în norma legală deoarece președintele era în imposibilitate de a semna, fapt confirmat și de acesta în cadrul ședințelor de judecată. Semnarea de către inculpat a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui T. Scurtu, acest fapt fiind efectuat cu respectarea legislației, prin urmare urmează a fi achitat pe învinuirea adusă în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, deoarece acțiunile sale nu întrunesc semnele infracțiunii imputate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2010, apelul declarat de inculpatul Scurtu Nikon a fost respins ca nefondat, iar cel declarat de procuror, a fost admis parțial, inclusiv din alte motive, casată hotărârea atacată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Scurtu Nikon pe art. 327 alin. (1), 328 alin. (1) și art. 332 alin. (1) Cod penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

5.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că *„respinge ca nefondat argumentul vis-a-vis de dezacordul cu reîncadrarea de către instanța de fond a acțiunilor inculpatului în calitatea de persoană cu funcție de răspundere și nu persoană cu înaltă funcție de răspundere, incriminată de organul de urmărire penală, or de fapt apelul nu conține nici o motivație în acest sens, procurorul participant limitându-se doar la fraza că primarul comunei este persoană cu înaltă funcție de răspundere, or potrivit art. 123 (2) CP RM - prin persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege persoana cu funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale. Prin sintagma „persoană cu înaltă funcție de răspundere” înțelegându-se persoanele care sunt alese sau numite în modul prevăzut de Constituția RM și de legile organice (miniștri, deputați, judecători, procurori.”*

Reieșind din cele expuse, instanța de apel, a conchis ca fiind corectă reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la alin. (2) lit. b) la alin. (1) art. 327 și de la alin. (2) lit. b) la alin. (1) art. 332 CP, considerînd totuși, că primarul comunei Cruzești - inculpatul N. Scurtu, nu este persoană cu înaltă funcție de răspundere, ci doar persoană cu funcție de răspundere.

Pe aceste capete de acuzare, instanța de apel, a respins afirmațiile inculpatului

expuse în apel, astfel considerînd că vina acestuia este dovedită prin cumulul de probe aduse de către acuzare în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței instanței de fond prin prisma art. 101 CPP, cît și în cadrul apelului, **cum ar fi declarațiile reprezentantului părții vătămate Crudu Sergiu, martorilor Crudu Vladimir, Crudu Ștefan, Gratii Grigorie, Crudu Mihai, Goncearuc Ghenadi, Gorobica Stepan, Untilă Iulia, Grati Lidia, Fondus Vladimir, Șendrea Elena, Crudu Olesea, Scurtu Semion, Crudu Dumitru, procesele verbale a ședinței consiliului comunal Cruzești din 26.01.1998, 05.02.1998, 26.02.1998 (f.d. 12-26, vol. I), actul privind rezultatele reviziei la primăria comunei Cruzești mun. Chișinău, pe perioada 10.10.2005-01.01.2007 (f.d.79-97, vol. I), informația de la întreprinderea de Stat "Cadastru" despre înregistrarea bunurilor imobile pe numele lui Scurtu Nikon (f.d.99, vol. I), decizia adunării com. Cruzești nr. 2/2 din 15 martie 1998 (f.d. 151, vol. I), titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Scurtu Nikon (f.d. 102, vol. I), titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana (f.d. 14, vol. IV); procesul verbal nr. 7 din 27 noiembrie 2002 al ședinței Consiliului comunal Cruzești conform căruia Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le-au fost atribuite lot pentru construcții individuale (f.d.24, vol. IV), Hotărârile Judecătorei Ciocana din 10 iunie 2003 și 8 iunie 2007 privind validarea lui Nikon Scurtu în funcție de primar al Primăriei com. Cruzești mun. Chișinău (f.d. 190-194, vol. IV); raportul de expertiză grafologice nr. 254 din 19 august 2008 conform căreia semnătura din rubrica "Secretar" din xerocopia deciziei Consiliului comunal Cruzești nr 7.5 din 12.12.2002. a fost îndeplinită nu de numita Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă (f.d. 209-210, vol. IV), decizia Consiliului comunal Cruzești nr.7/5 din 12.12.2002 unde în lista persoanelor din procesul-verbal nr.7 din 27.11.2002, au fost atribuite loturi pentru construcție la 14 persoane iar în decizia în cauză sunt indicate aceleași persoane cît și Scurtu Tatiana (f.d. 83, vol. V).**

Cît privește apelul procurorului în partea achitării inculpatului pe art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel l-a admis parțial, menționînd că instanța de fond pripit și nefondat a concluzionat despre achitarea lui Scurtu N. pe motiv, că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, astfel, în această parte cauza urmînd a fi rejudecată.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, - „*Scurtu Nikon, fiind persoană cu funcție de răspundere, activînd în calitate de primar a comunei Cruzești, mun. Chișinău, mandatul fiind validat prin hotărîrea judecătorei Ciocana din 10 iunie 2003, avînd scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege în perioada anilor 2003-2004, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței Consiliului Primăriei Cruzești, a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002, asumîndu-și împluternicirile președintelui ședinței, semnînd-o personal și falsificînd semnătura secretarului consiliului, Crudu Olesea, încalcînd astfel prevederile art.24 a Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003 care prevede că deciziile consiliului local se semnează în cel mult 5 zile din data desfășurării ședinței de președinte ale acestuia și se contrasemnează de secretarul consiliului.*

În urma acțiunilor criminale a lui Scurtu Nikon, fiicei sale Scurtu Tatiana, neavînd statut de familie nou formată, în baza deciziei falsificate i-a fost atribuit în proprietate privată un teren pentru construcție locativă în mărime de 0,1 ha, fără încheierea contractului de vînzare-cumpărare a acestui lot de pămînt și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, fiind încalcat astfel prevederile art. 11 Cod Funciar nr.828-XII din 25.12.1991 și art. 4 a Legii cu privire la prețul normativ și modul de vînzare-cumpărare a pămîntului nr.1308-XIII din 25.07.1997.

Ca urmare, în rezultatul falsificării deciziei în cauză, la 16 noiembrie 2004 lui Scurtu Tatiana i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă.

Continuîndu-și acțiunile sale criminale, Scurtu Nikon, în baza titlului nominalizat,

la data de 25.03.2005 a înregistrat pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana lotul de teren în cauză la Oficiul cadastral teritorial Chişinău cu numărul cadastral 0144108166, cauzînd astfel un prejudiciu material în sumă de 60200 lei, adică a cauzat daune în proporţii considerabile intereselor publice.

Astfel, acţiunile lui Scurtu Nikon urmează a fi încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - depăşirea în mod vădit de către o persoană cu funcţie de răspundere a limitelor drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege, cauzînd daune în proporţii considerabile intereselor publice”.

În acest sens, instanţa de apel, a reţinut că deşi inculpatul pe acest capăt de acuzare la fel nu-şi recunoaşte vina, declaraţiile acestuia urmează a fi apreciate critic „calificându-se ca o modalitate de apărare în vederea evitării răspunderii penale, ele fiind combătute prin şirul de probe cercetate mai sus şi anume declaraţiile martorilor Crudu Olesea, Fondus Vladimir, Şendrea Elena etc., cât şi prin materialele cauzei, inclusiv:

- titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana (f.d. 14);

- procesul verbal nr.7 din 27 noiembrie 2002 al şedinţei Consiliului comunal Cruzeşti conform căruia Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le- au fost atribuite lot pentru construcţii individuale (f.d.24) etc.

Cît ţine de decizia Consiliului comunal Cruzeşti nr.7/5 din 12.12.2002 unde în lista persoanelor din procesul-verbal nr.7 din 27.11.2002, au fost atribuite loturi pentru construcţie la 14 persoane iar în decizia în cauză sunt indicate aceleaşi persoane, cât şi Scurtu Tatiana (f.d.83), iar în cadrul apelului a fost prezentat așa - zisul „original” al documentului, Colegiul îl consideră unul fără putere juridică, or nu este cunoscută originea lui, atît prin declaraţiile nemijlocite ale inculpatului, cât şi prin informaţia Serviciului municipal de Arhivă Chişinău, conform căreia, în fondul documentelor Primăriei Cruzeşti pentru a. 2002 nu s-a depistat decizia nr.7/5 din 12.12.2002 (f.d. 151, vol.4), ea nu este nici în arhiva Primăriei Cruzeşti.

Mai mult ca atît, argumentul inculpatului, cum că originalul prezentat de el s- ar fi deţinut la el acasă, nu poate fi apreciat decît critic, mai ales în condiţiile, cînd decizia nominalizată nu corespunde procesului verbal nr.7 din 27.11.2002, la care face referire instanţa de fond achitîndu-l pe Scurtu, deoarece în lista persoanelor cărora le-a fost atribuit lot de teren, Scurtu Tatiana nu figurează, iar sub nr. 7 este indicată cet. Bragaru Natalia. În acelaşi context, în procesul verbal sunt indicate 14 persoane, pe cînd în decizia nominalizată - 15.

În această ordine de idei, Colegiul consideră nefondată poziţia instanţei de fond, care făcînd în sentinţă analiza probelor recunoaşte faptul falsificării de către inculpat a deciziei nr.7/5 din 12.12.2002 şi, în acelaşi timp, prin această falsificare consideră că ultimul nu şi-a depăşit atribuţiile de serviciu, adică nu a comis excesul de putere.

Totalitatea probelor cercetate în acest sens prin prisma art. 101 CPP, indică incontestabil la comiterea de către inculpat a infracţiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP- depăşirea în mod vădit de către o persoană cu funcţie de răspundere a limitelor drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege, cauzînd daune în proporţii considerabile intereselor publice”.

Referitor la argumentul procurorului în privinţa achitării lui Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, - de abuzul de putere prin organizarea înregistrării căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana cu Purcel Viorel, instanţa de apel l-a respins ca nefondat, sentinţa în acest sens fiind casată din alte motive decît cele invocate.

Astfel, instanţa de apel, a menţionat că: „... situaţia existentă pe cauză indică la nevinovăţia inculpatului pe acest capăt de acuzare, or nu a fost reţinută nici o probă ce ar confirma faptul că N. Scurtu, fiind în funcţia de primar, (după cum s-a motivat mai sus - persoană cu funcţie de răspundere şi nu cu înaltă funcţie de răspundere), a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana cu Purcel Viorel, ambii fiind în relaţii de rudenie în linie dreaptă.

Cercetînd materialele cauzei și anume certificatul de căsătorie între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana (f.d. 25), dosarul privind încheierea căsătorie între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana (f.d. 156-164), informația privind relațiile de rudenie între mama lui Viorel Purcel și mamei Tatiane Scurtu (f.d. 168-171), certificatul de divorț între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana, nu a fost stabilite probe ce ar dovedi faptul că N. Scurtu a întocmit aceste acte sau că le-a semnat.

Mai mult ca atît, conform art. 29 al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind Administrația publică locală, în atribuțiile primarului nu intră și înregistrarea căsătoriilor, astfel încît acuzarea adusă inculpatului, că a organizat căsătoria fiicei sale și a nepotului, astfel abuzînd de situația de serviciu, se bazează numai pe presupuneri, care potrivit art. 8 alin. (3) CPP RM nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, iar toate îndoielile ce nu au putut fi înlăturate în condiții legale vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

În același timp, ținînd cont de faptul, că nu este dovedită vinovăția pe acest capăt de învinuire, și luînd în considerație, că inițial învinuirea a fost formulată de două ori în baza art. 327 alin. (2) lit. b) CP, instanța de apel conducîndu-se de prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la sentință”, consideră necesară excluderea acestui episod din învinuire.

În același timp, ținînd cont de prevederile art. 60 alin. (1) CP care expres indică: „persoana se liberează de răspundere dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat: lit. a) - 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare; lit. b) - 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave”, reținem în speță comiterea de către Scurtu N. a infracțiunii ușoare, prevăzute de art. 332 al. 1 CP și a infracțiunilor mai puțin grave prevăzute de art. 327 al. 1 și 328 al. 1 CP, prin urmare, se impune încetarea procesului penal conform art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP - existența altor circumstanțe care condiționează tragerea la răspundere penală și anume intervenirea termenelor de prescripție a tragerii la răspundere penală prevăzută de art. 60 CP”.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, acesta, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2010, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului ordinar declarat, recurentul a invocat că procurorul participant în ședința instanței de apel a explicat că primarul este persoană cu înaltă funcție de răspundere deoarece modul de alegere sau numire al acestora este reglementat de legi organice, prevăzute de art. 72 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Însă, în decizia sa, instanța de apel se contrazice, făcînd explicații eronate la noțiunea de „persoană cu înaltă funcție de răspundere” cu trimitere la Hotărîrea Plenului CSJ RM nr. 6 din 11.03.96, modificată ulterior prin hotărîrile nr. 20 din 10.06.98 și nr. 38 din 20.12.99 la pct. 14.

Astfel, instanța de apel, a ignorat legislația Republicii Moldova și recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție, făcînd o constatare greșită la semnul calificativ și noțiunea de „săvîrșite de o persoană cu înaltă funcție de răspundere”.

Referitor la excluderea epizodului ce ține de abuzul de putere prin organizarea înregistrării căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana cu Purcel Viorel, instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat just totalitatea probelor care incontestabil dovedesc vinovăția inculpatului Scurtu N. pe acest capăt de învinuire, deoarece s-a stabilit cu certitudine că căsătoria între Scurtu Tatiana și Purcel Viorel a fost una fictivă, avînd drept scop legalizarea lotului de teren cu suprafața de 0,1 ha repartizat ilegal fiicei sale Scurtu Tatiana prin falsificarea deciziei Consiliului primăriei com. Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002, fapt confirmat prin probele verificate în cadrul cercetărilor judecătorești, inclusiv certificatul de căsătorie între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana (f.d. 25); dosarul privind încheierea căsătorie între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana (f.d. 156-

164); informația privind relațiile de rudenie între mama lui Viorel Purcel și mamei Tatiane Scurtu (f.d. 168-171); certificatul de divorț între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana și declarațiile martorului Purcel Viorel.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2011, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2010 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7.1. La adoptarea soluției date, instanța de recurs a statuat că, atât instanța de fond cât și cea de apel au comis următoarele erori de drept:

7.2. „Organul de urmărire penală, contrar prevederilor art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală l-a menținut pe Scurtu Nikon în calitate de bănuț mai mult de 3 luni pe capătul de acuzare în baza art. 327 alin. (1) Cod penal.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, prin ordonanța din 09 iunie 2007 a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza art. 327 alin. (1) Cod penal în privința lui Scurtu Nikon pentru faptul că „La 04.01.2004 Scurtu N. a eliberat pe numele său titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața de 0,1223 ha, fără a încheia contract de vânzare cumpărare și, fără să achite prețul normative, astfel la 25.03.2005 a înregistrat titlul la OCT nr. cadastral 144108249, cauzând un prejudiciu material în sumă de 73.600 lei” .

Prin ordonanța din 19.09.2007, Scurtu Nikon a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2007480457, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal (f.d. 139, vol. I).

La 04 martie 2008, procurorul a emis ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2007480457 pornită în baza art. 327 alin. (1) Cod penal în privința lui Scurtu Nikon, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 101-102, vol. III).

Prin ordonanța procurorului mun. Chișinău, S. Croitor, din 09.06.2008, a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, I. Gîrneț, la 04.03.2008, cu dispunerea reluării urmăririi penale în cauza penală nr. 2007480457.

Astfel, Scurtu Nikon a fost recunoscut în calitate de bănuț în cauza penală nr. 2007480457 la 19.09.2007, fiind menținut în această calitate pînă la 25.08.2008, adică pe parcursul a 11 luni (f.d. 229, vol. IV).

În așa mod, organul de urmărire penală a omis termenul de 3 luni, de punere sub învinuire a bănuțului Scurtu Nikon, acesta aflîndu-se în calitate de bănuț mai mult decît termenul limită stabilit de art. 63 alin. (2), (5) Cod de procedură penală, ceea ce constituie o încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale persoanei.

În acest context, instanța de recurs a conchis că, la judecarea apelurilor instanța de apel urma să examineze și chestiunile de drept procesual care sunt:

- dacă au fost respectate toate actele procesuale efectuate în cursului procesului penal pînă la pronunțarea sentinței apelate,
- dacă există încălcări care atrag nulitatea actelor procesuale,
- dacă sunt respectate termenele procedurale și actele procedurale comune.

Însă, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra încălcărilor grave a prevederilor art. 63 Cod de procedură penală menționate mai sus.

Instanța de apel, rejudecînd cauza se va expune asupra corectitudinii punerii sub învinuire a lui Scurtu Nikon pe capătul de învinuire din cauza penală nr.2007480457 și, în cazul stabilirii încălcării prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, va proceda în conformitate cu art. 230 Cod de procedură penală.

7.3. Concomitent, instanța de apel, în urma rejudecării cauzei, va verifica și minuțios se va expune și asupra vinovăției lui Scurtu Nikon în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, ținînd cont de faptul că învinuirea în această parte este imprecisă din

următoarele motive.

Scurtu Nikon prin rechizitoriu este învinuit că fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, mun. Chișinău, avînd scopul depășirii în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în perioada anilor 2003-2004, folosind intenționat situația de serviciu, în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței consiliului primăriei Cruzești, a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, asumîndu-și împluternicirile președintelui ședinței, semnînd-o personal și falsificînd semnătura secretarului consiliului.

Astfel, nu este concretizată data comiterii infracțiunii, care are o mare importanță în cauza dată pentru calificarea juridică a acțiunilor lui Scurtu Nikon.

Potrivit materialelor dosarului, mandatul lui Scurtu N. a fost validat prin hotărîrea Judecătorei Ciocana din 10.06.2003, de aceea dacă decizia de falsificarea căreia este acuzat Scurtu N. a fost falsificată pînă la 10.06.2003, acțiunile acestuia urmau să fie încadrate în baza unei legi, dar dacă după 10.06.2003 instanța ar putea discuta întrebarea dacă infracțiunea a fost comisă de o persoană cu înaltă funcție de răspundere sau nu."

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2011, au fost admise parțial apelurile procurorului și condamnatului Scurtu Nikon, casată parțial, inclusiv din alte motive, sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2009, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, s-a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Scurtu Nikon pe art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal pe motiv că există alte circumstanțe care condiționează sau exclude desfășurarea urmăririi penale.

Concomitent, Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 10.000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele administrației publice pe termen de 2 ani. În rest apelurile au fost respinse ca nefondate.

9. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2011, solicitînd casarea parțială a hotărîrii pronunțate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în partea încetării procesului penal în baza art. art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În susținerea recursului, procurorul a invocat că instanța de apel nu a îndeplinit cu strictețe prevederile art.414 și 417 CPP, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărîrii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel", din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, instanța de apel în decizia adoptată, nu s-a expus în genere asupra motivelor invocate în apelul procurorului referitor la ilegalitatea achitării inculpatului în baza art. art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, indicînd în acest sens doar o singură frază citat: „Prin urmare, nu mai este posibilă desfășurarea procesului penal pe învinuirea lui Scurtu Nikon în baza art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal. Pornind de la această concluzie, Colegiul penal consideră inoportună expunerea asupra materialului probator pe aceste capete de învinuire, probele fiind lovite de nulitate".

Mai mult, acuzarea de stat a invocat că motivarea deciziei instanței de apel în partea încetării procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud urmărirea penală este bazată pe interpretarea eronată și tendențioasă a legii procesual penale în raport cu faptele incriminate inculpatului Scurtu Nikon.

În astfel de circumstanțe, cauza urmează a fi remisă la rejudecare în instanța de apel în vederea pronunțării unei decizii de condamnare a inculpatului N. Scurtu și în

baza art. 328 alin. (3) lit. b), 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

9.1. Condamnatul Scurtu Nikon, la fel a declarat recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin care a contestat sentința Judecătorei Ciocana din 21 decembrie 2009 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2011, solicitând casarea parțială a hotărîrilor, în partea în care el a fost condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 327alin. (2) lit. b) Cod penal cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În susținerea recursului, condamnatul Scurtu Nikon, a invocat că instanțele de judecată nu a dat o apreciere corectă probelor administrate pe cauză, nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept, astfel au emis hotărîri ilegale pasibile casării, or instanțele de judecată au neglijat faptul că el n-a falsificat careva documente la repartizarea terenurilor, că el nu s-a folosit de situația de serviciu, toate actele au fost eliberate în conformitate cu legislația în vigoare, astfel el nu a prejudiciat material interesele publice, că argumentul instanței precum că el a folosit intenționat situația de serviciu în interes personal privind căsătoria cet. Purcel Viorel cu fiica lui Scurtu Tatiana și avînd scop legalizarea lotului de teren cu 0,1 ha, care a fost atribuit fiicei prin decizia consiliului nr.7.5 din 12.12.2002, - nu corespunde adevărului, deoarece fiicei lui i-a fost atribuit teren ca persoană solitară care dispunea de acest drept prin hotărîrea Consiliului nr. 7.5. din 12.12.2002, iar fiica s-a căsătorit la 06.12.2006, cu patru ani mai tîrziu și căsătoria ei cu Purcel Viorel nu a generat eliberarea de către Consiliu a unui teren de pămînt, mai mult ca atît înscrierea a fost efectuată de către secretarul Consiliului și nu de către ultimul, din aceste motive consideră că în acțiunile lui lipsesc semnele calificative ale infracțiunii.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2011, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpat în cauza penală în privința ultimului, a fost casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

10.1. În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat faptul că instanța de apel nu a verificat și nu a apreciat probele administrate pe cauză pe capetele de acuzare în baza art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, considerînd greșit că „...nu mai este posibilă desfășurarea procesului penal de învinuire a lui Scurtu Nikon pe aceste episoade, deoarece este inoportună expunerea asupra materialului probator, probele fiind lovite de nulitate”.

Această concluzie a instanței de apel, a fost dedusă greșit din interpretarea eronată ale temeiurilor încetării procesului penal condiționate de art.63 Cod de procedură penală, combinat cu art. 251, 275 alin.(1) pct.9) Cod de procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea penală.

În acest sens, s-a indicat că potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2011, prin care a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2010 și dispusă rejudecarea cauzei, instanța de recurs a menționat că, „Organul de urmărire penală, contrar prevederilor art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală l-a menținut pe Scurtu Nikon în calitate de bănuț mai mult de 3 luni pe capătul de acuzare incriminat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, -... că la 04.01.2004 Scurtu N. a eliberat pe numele său titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața de 0,1223 ha, fără a încheia contract de vînzare cumpărare și, fără să achite prețul normativ, astfel la 25.03.2005 a înregistrat titlul la OCT nr. cadastral 144108249, cauzînd un prejudiciu material în sumă de 73.600 lei.

Prin ordonanța din 19.09.2007, Scurtu Nikon a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2007480457, pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal (f.d. 139, vol. I), fiind menținută în această calitate pînă la 25.08.2008, adică pe parcursul a 11 luni (f.d. 229, vol. IV)”.

Raportînd această constatare, la soluția adoptată de către instanța de apel..., se relevă că instanța de apel a respins apelul declarat de condamnatul Scurtu Nikon și a

menținut sentința de condamnare pe episodul incriminat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, însă circumstanțele ce țin de încălcarea art. 63 CPP, le-a aplicat greșit la învinuirea adusă inculpatului Scurtu Nikon pe episoadele încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal... Or, din actele cauzei, rezultă că pe episoadele încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, organul de urmărire penală a intentat împotriva lui Scurtu Nikon alte două dosare penale, la 19 iulie și 11 august 2008 cu nr. 2008480580 și nr. 2008480765 (vol. 4, f.d. 5, 7), acesta fiind pus sub învinuire în decurs de o lună la 25 august 2008.

10.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de condamnat, soluția admiterii recursului ordinar a fost argumentată prin prisma jurisprudenței Curții Europene în cauza *Destrehem contra Franței*, hotărîrea din 18 mai 2004, în care Curtea a reținut că, *după achitarea reclamantului dispusă de prima instanță după audierea mai multor martori, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare, avînd în vedere aceleași mijloace de probă, această ultimă instanță neavînd la dispoziție date noi, ca ulterior să-și întemeieze hotărîrea de condamnare pe o nouă interpretare a declarațiilor martorilor audiați în primă instanță, fără a-i fi audiat pe viu.*

Însă, așa cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel n-a interogat pe viu martorii Crudu V., Crudu Ș., Gorobica S., Gratii G., Goncearuc G., Grati L., Untilă I., Crudu O. și Purcel V., ci s-a limitat cu citirea acestor declarații depuse în cadrul urmăririi penale (vol. VI, f.d. 43), dar totodată, le-a pus în calitate de probe decisive la motivarea soluției de condamnare (vol. VI, f.d. 50-52).

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2012, au fost admise apelurile procurorului și al inculpatului, a fost casată sentința instanței de fond în afara motivelor invocate și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Scurtu Nikon a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit.a), b) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și încetat procesul penal pe art. 327 alin.(2) lit.b), 328 alin.(3) lit.b) și art. 332 alin.(2) lit.b) Cod penal în privința acestuia, potrivit art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

11.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că din învinuirile aduse inculpatului în baza art. 327 alin. (2) lit. b), art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, *rezultă că faptele au fost comise în perioada anilor 2003-2004 și că inculpatul, la comiterea acestora, avea statut de subiect special, persoană cu înaltă funcție de răspundere.*

Astfel, dacă faptele au fost comise pînă la 12 iunie 2003, acțiunile lui Scurtu Nikon urmau a fi încadrate în baza legii vechi, adică a Codului penal în redacția anului 1961, iar dacă faptele au fost comise după 12 iunie 2003, acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza legii noi, adică a Codului penal intrat în vigoare la 12 iunie 2003.

Cu referire la episodul de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, s-a constatat că probele pe acest capăt de acuzare au fost administrate cu încălcarea art. 63 Cod de procedură penală, fapt constatat și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2011.

Astfel, Scurtu Nikon a fost recunoscut în calitate de bănuț la 19 septembrie 2007, fiind menținut în această calitate pînă la 25 august 2008, adică pe parcursul a 11 luni.

Cît privește capătul de învinuire adus în baza art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, s-a constatat că instanța de fond l-a achitat pe inculpat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, concluzie nefondată, impunîndu-se achitarea lui Scurtu Nikon pe acest capăt de acuzare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acuzatorul de stat i-a incriminat lui Scurtu Nikon organizarea căsătoriei fictive dintre fiica sa, Scurtu Tatiana și vărul ei primar, Purcel Viorel, dar probe în sensul că căsătoria a fost fictivă nu a prezentat. Mai mult ca atît, ca o căsătorie să fie considerată fictivă, ea urma a fi recunoscută prin hotărîre judecătorească definitivă în ordine civilă și cum rezultă din declarațiile lui Scurtu Tatiana și Purcel Viorel cît și certificatul de

divorț, căsătoria a fost desfăcută pe cale administrativă, la cererea soților.

Deci, învinuirea adusă în baza art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal lui Scurtu Nikon s-a bazat numai pe presupuneri care, conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, iar toate îndoielile, ce nu au putut fi înlăturate în condiții legale, au fost interpretate în favoarea inculpatului.

12. Împotriva deciziei nominalizate, au declarat recursuri ordinare procurorul și reprezentantul părții vătămate, Ștefan Crudu care au solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursurilor declarate, atât procurorul cât și reprezentantul părții vătămate, al Consiliului comunal Cruzești, Ștefan Crudu, au invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În speță, instanța de apel nu a îndeplinit prevederile art. 414 și 417 Cod de procedură penală, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Instanța de apel, în decizia adoptată, nu s-a expus în general la motivele invocate în apeluri, de aceea ea nu poate fi considerată legală și întemeiată.

Recurenții au invocat că motivarea deciziei instanței de apel, în partea încetării procesului penal din motiv că există circumstanțe care exclud urmărirea penală, este bazată pe interpretarea eronată și tendențioasă a legii procesual-penale în raport cu faptele incriminate inculpatului.

Instanța de apel, adoptând soluția de încetare a procesului penal, s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probelor administrate.

Astfel, este incorectă pretinsa neclaritate a conținutului actului de învinuire, fapt ce a împiedicat instanța de apel să se pronunțe asupra statutului inculpatului - persoană cu înaltă funcție de răspundere sau persoană cu funcție de răspundere; a imposibilității instanței de apel de a constata încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza articolelor din Codul penal în vigoare sau Codul penal (1961), sub pretextul comiterii de organul de urmărire penală a unor erori procesuale; cât și a încălcării prevederilor art. 63 Cod de procedură penală.

13. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ruslan Cașu și reprezentantul părții vătămate, Ștefan Crudu, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

13.1. La adoptarea soluției nominalizate, instanța de recurs a reținut faptul că, instanța de apel, în decizia sa din 06 noiembrie 2012, neîntemeiat a concluzionat asupra achitării lui Scurtu Nikon de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit.a), b) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii cât și asupra încetării procesului penal în privința acestuia, în baza art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pe art. art. 327 alin.(2) lit.b), 328 alin.(3) lit.b) și art. 332 alin.(2) lit.b) Cod penal din motivul interpretării eronate a legislației procesual- penale.

Instanța de recurs a menționat că, organul de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art.281 Cod de procedură penală, raportate la cele ale art. 296 Cod de procedură penală, în actul de învinuire, conform probelor administrate, a indicat perioada comiterii infracțiunilor de către inculpat - perioada anilor 2003-2004, cât și a momentului consumării infracțiunilor comise care, potrivit art. 25 alin.(1) Cod penal, se consideră consumate dacă faptele săvârșite întrunesc toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune.

Astfel, pe episodul primirii de către Scurtu Nikon în proprietate privată a unui teren

în mărime de 0,1223 ha, încadrat în baza art. 327 alin.(2) lit.b) Cod penal, infracțiunea a fost consumată *“la data de 04 ianuarie 2004, când a fost eliberat pe numele inculpatului titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu o suprafață totală de 0,1223 ha”*; pe episodul atribuirii lui Scurtu Tatiana, în proprietatea privată, a unui teren pentru construcția locativă în mărime de 0,1 ha, fără încheierea contractului de vânzare-cumpărare a acestui lot de pământ și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, încadrat în baza art. 328 alin.(3) lit.b) Cod penal - infracțiunea a fost consumată la *„16 noiembrie 2004, când lui Scurtu Tatiana, în rezultatul falsificării deciziei Consiliului comunal Cruzești nr.7/5 din 12 decembrie 2002, i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă .”*

Cît privește infracțiunea prevăzută de art. 332 alin.(2) lit.b) Cod penal - instanța de recurs a reiterat că falsul în acte publice nu a fost determinat de organul de urmărire penală, perioada comiterii acestuia fiind generală, *în perioada anilor 2003-2004, de aceea în privința inculpatului urma să fie aplicată Legea penală mai favorabilă, iar acțiunile acestuia urmau să fie încadrate în baza art. 126 Cod penal (1961).*

La fel, Colegiul penal lărgit a statuat că instanța de apel, achitându-l pe Scurtu Nikon de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit.a),b) Cod penal, pe episodul înregistrării căsătoriei fictive dintre fiica sa Scurtu Tatiana și Purcel Viorel, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, neîntemeiat *nu a îndeplinit indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din decizia sa din 08 decembrie 2011 care, conform art. 436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.*

Din aceste considerente, instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar deoarece soluționarea acestora ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel care, conform art.414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În final, Colegiul penal lărgit a indicat că în cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, a fost respins apelul inculpatului Scurtu Nikon, a fost admis apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Valeriu Chitoroaga, casată sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21.12.2009 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Scurtu Nikon Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b), 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, 189 alin. (2) Cod penal (red. 1961), fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani;

- în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal – 6 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (red. 1961) – 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Scurtu Nikon Petru pedeapsa definitivă sub formă de 6 (șase) ani, 6 (șase) luni închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani, 6 (șase) luni.

Termenul ispășirii pedepsei lui Scurtu Nikon Petru urmînd a fi calculat din momentul reținerii.

14.1. În motivarea deciziei pronunțate, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a

formulat concluzia privind încadrarea acțiunilor inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal – săvârșirea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice; art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal – folosirea intenționată de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice; art. 189 alin. (2) Cod penal (red. an. 1961) – falsul în acte publice adică întocmirea și eliberarea unor acte intenționat false, precum și falsificarea acestora săvârșită de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice.

14.2. Astfel, cu referire la achitarea inculpatului pe art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a menționat că, *„instanța de fond pripit și nefondat a concluzionat despre achitarea lui Scurtu Nikon pe motiv, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, deși inculpatul pe capătul respectiv de acuzare, de asemenea nu recunoaște vina menționând, că vina ce i se impută, precum că din interes material i-a acordat fiicei sale teren nu are temei, pe motiv că lui Scurtu Tatiana i-a fost alocat terenul prin Decizia Consiliului local nr. 7.5 din 12.12.2002.”*

Aceste declarații ale inculpatului Colegiul penal le-a apreciat critic, fiind calificate drept o modalitate de apărare în vederea evitării răspunderii penale, indicându-se că ele au fost combătute prin șirul de probe cercetate mai sus și anume declarațiile martorilor Crudu Olesea, Fondus Vladimir, Șendrea Elena etc., cât și prin materialele cauzei, inclusiv: titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana; procesul verbal nr. 7 din 27.11.2002 al ședinței Consiliului comunal Cruzești conform căruia Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le-au fost atribuite lot pentru construcții individuale etc.

Cu referire la decizia Consiliului comunal Cruzești nr. 7/5 din 12.12.2002 unde în lista persoanelor din procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002, au fost atribuite loturi pentru construcție la 14 persoane iar în decizia în cauză sunt indicate aceleași persoane, cât și Scurtu Tatiana, iar în cadrul apelului a fost prezentat așa-zisul „original” al documentului, Colegiul l-a considerat unul fără putere juridică, întrucât nu este cunoscută originea lui, *„atît prin declarațiile nemijlocite ale inculpatului, cât și prin informația Serviciului municipal de Arhivă Chișinău, conform căreia, în fondul documentelor Primăriei Cruzești pentru a. 2002 nu sa depistat decizia nr. 7/5 din 12.12.2002, ea nu este nici în arhiva Primăriei Cruzești.*

Mai mult ca atît, argumentul inculpatului, cu referire la faptul că originalul prezentat de el s-ar fi deținut la el acasă, nu poate fi apreciat decît critic, mai ales în condițiile, cînd decizia nominalizată nu corespunde procesului verbal nr. 7 din 27.11.2002, la care face referire instanța de fond achitîndu-l pe Scurtu, deoarece în lista persoanelor cărora le-a fost atribuit lot de teren, Scurtu Tatiana nu figurează, iar sub nr. 7 este indicată cet. Bragaru Natalia. În același context, în procesul verbal sunt indicate 14 persoane, pe cînd în decizia nominalizată – 15.

În această ordine de idei, Colegiul penal, consideră nefondată poziția instanței de fond, care făcînd în sentință analiza probelor recunoaște faptul falsificării de către inculpat a deciziei nr. 7/5 din 12.12.2002..., și în același timp, prin această falsificare consideră, că ultimul nu și-a depășit atribuțiile de serviciu, adică nu a comis excesul de putere.”

14.3. Pe episoadele primirii de către Scurtu Nikon în proprietate privată a unui lot teren în mărime de 0, 1223 ha și cel al înregistrării căsătoriei fictive dintre fiica sa Scurtu Tatiana și Purcel Viorel, instanța de apel l-a condamnat pe inculpat în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Pe aceste două episoade, instanța de apel a statuat că, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0144108249 pe numele lui Scurtu Nikon, acesta a fost eliberat în baza deciziei Consiliului local com. Cruzești nr. 2/2 din 15.03.1998. La materialele dosarului este anexată decizia adunării com. Cruzești nr. 2/2

din 15.03.1998 prin care s-a decis prezentarea lui Scurtu Nikon a unui lot sub construcție cu mărimea de 0,15 ha. Fiind cercetate procesele verbale a ședinței consiliului comunal Cruzești din 26.01.1998, 05.02.1998, 26.02.1998 se constată că astfel de decizie Consiliu nu a adoptat. Din actul privind rezultatele reviziei la primăria comunei Cruzești mun. Chișinău, pe perioada 10.10.2005-01.01.2007, în încheiere se indică că „în încălcarea art. 11 Codului Funciar nr. V28-XII din 25.12.1991, autoritățile administrației publice locale a permis eliberarea lotului de pământ din intravilan fără plată (fără întocmirea contractului de vânzare-cumpărarea terenului) pentru construcția casei de ceremonii. În așa fel, pe parcursul anului 2004 primăria a ratat posibilitatea de a încasa venituri, conform prevederilor art. 4 din Legea RM „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului”, nr. 1308-XIII din 25.07.1997, în sumă de 24747 lei.

„Colegiul penal constată că căsătoria, încheiată între aceste două persoane de fapt a fost una fictivă. La urmărirea penală martorul Purcel Viorel a declarat că este verișor cu Scurtu Tatiana, mamele lor sunt surori, iar pe inculpat îl numește „moșul”, adică unchi și a confirmat faptul că nici nu știe ce a semnat atunci acasă la Scurtu, nici nu s-a interesat de ce face aceasta și pentru ce. Și martorul Crudu Olesea, deși afirmă că au respectat toate cerințele legale la înregistrarea căsătoriei, instanța consideră suspect faptul că ea fiind în spital, totuși la data de 06.12.2006, la cerința primarului, s-a prezentat la el acasă pentru a înregistra căsătoria. Mai mult ca atât, conform art. 29 al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind Administrația Publică Locală, în atribuțiile primarului nu intră și înregistrarea căsătoriilor, însă el, abuzînd de situația de serviciu, a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal.

Colegiul penal concluzionează că vina inculpatului pe acest capăt de învinuire este dovedită și acțiunile lui corect se încadrează în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, ori potrivit prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal „Prin persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege persoana cu funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale.” Potrivit art. 112 (3) al Constituției RM, modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor, precum și atribuțiile lor, este stabilit de lege organică. Prin urmare, primarul este o persoană al cărei mod de alegere este expres prevăzut într-o lege organică a RM, din care motive se atribuie la persoană cu înaltă funcție de răspundere.”

14.4. Cu referire la episodul calificat în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, „Colegiul penal reține că Scurtu Nikon în calitate de primar a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o, fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei. Ca urmare i-a fost alocat lot de teren cu suprafața de 0,1 ha, fiicei sale Scurtu Tatiana cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă, înregistrat la OCT Chișinău. Instanța a stabilit că, Scurtu Nikon fiind în funcție de primar la 16.11.2004 a semnat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana la bază punînd decizia consiliului local nr. 7.5 din 12.12.2002, pe care a falsificat-o, totodată fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei Olesea Crudu. Ultima fiind audiată în ședința de judecată a declarat că, nu a semnat o astfel de decizie.”

Conform raportului de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, semnătura de la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă.

Instanța a mai reținut că, potrivit unei decizii din 12.12.2002 nr. 7.5 al Consiliului Comunal Cruzești sub numărul 7 a fost inclusă ca persoană pentru atribuirea lotului pentru construcție individuală Scurtu Tatiana, decizia fiind semnată de Simion Scurtu și Svetlana Țurcanu.

Fiind audiat în ședința de judecată Simion Scurtu a declarat că, la ședința consiliului a fost examinată cererea lui Tatiana Scurtu privind alocarea lotului pentru

construcții însă nu ține minte dacă a semnat asemenea decizie. Instanța apreciază critic declarațiile martorului Crudu Simion și le califică ca niște declarații cu scop de a duce instanța în eroare și apărarea inculpatului.

„Cercetînd materialele cauzei judecata a stabilit că, potrivit procesului verbal nr. 7 din 02.11.2002 al ședinței Consiliului comunal, a fost examinată chestiunea cu privire la repartizarea loturilor sub construcție individuală unde s-a decis atribuirea loturilor pentru construcție individuală la 14 persoane, totodată instanța a mai stabilit că, decizia nr. 7.5 din 12.12.2002 semnată de Simion Scurtu include anume 14 persoane indicate și în procesul verbal al ședinței consiliului, însă sub numărul 7 a fost inclusă ulterior și Scurtu Tatiana.

Astfel, circumstanțele în cauză dovedesc faptul că, Scurtu Nikon a falsificat decizia consiliului local Cruzești, care a servit ca temei de a-i fi alocat lotul fiicei sale Scurtu Tatiana.

Totodată Colegiul penal constată că, de către organul de urmărire penală, perioada comiterii falsului fiind generală, în perioada anilor 2003-2004, de aceea în privința inculpatului urma să fie aplicată Legea penală mai favorabilă, iar acțiunile acestuia urmau să fie încadrate în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (1961).”

15. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Miroslav Șendrea în numele inculpatului Scurtu Nikon Petru, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea lui Scurtu Nikon pe învinuirile aduse în baza art. 327 alin. (2) lit. b), art. 332 alin. (2) lit. b), art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 327 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal.

15.1. În motivarea recursului declarat, recurentul a invocat următoarele:

1) Pe învinuirea adusă conform art. 328 alin. (3) lit. b) Cod Penal, instanța de apel a dispus condamnarea lui Scurtu Nikon, fără a face trimitere la careva probe pertinente și concludente care ar dovedi că prin falsificarea deciziei nr. 7.5 din 12 decembrie 2002 inculpatul și-ar fi depășit atribuțiile de serviciu sau a comis exces de putere, nefiind probată întîi de toate, falsificarea de către inculpat a deciziei de mai sus.

Instanța de apel s-a referit într-o manieră vădit formală asupra netemeinicii declarațiilor inculpatului, care susține că atribuirea lotului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana s-a efectuat cu respectarea tuturor cerințelor legislației în vigoare, indicînd că acestea se apreciază critic, ca fiind o modalitate de apărare în vederea evitării răspunderii penale.

La acest capitol, instanța de apel a indicat că declarațiile în cauză sunt combătute prin probe cercetate mai sus și anume, declarațiile martorilor Crudu Olesea, Fondos Vladimir, Șendrea Elena etc. (a căror conținut a fost redat mai sus), fără a face trimitere la careva circumstanțe concrete preluate din declarațiile menționate și fără a da vreo apreciere în ce măsură conținutul acestora demonstrează vina inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Făcînd o analiză a declarațiilor martorilor la care se face trimitere, vedem că nici unul dintre aceștia nu au cunoștință de cauză în ceea ce privește atribuirea lotului de teren pe numele cet. Scurtu Tatiana, fapt care demonstrează că sentința de condamnare pronunțată în privința inculpatului Scurtu Nikon -bazată pe declarațiile acestor persoane, contravine garanțiilor instituite în baza art. 8 alin. (3) CPP, în conformitate cu care, concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

În cazul din speță, în sarcina inculpatului se invocă atribuirea ilegală a lotului de teren în mărime de 0.1 ha fiicei sale Scurtu Tatiana, prin metoda falsificării deciziei Consiliului local Cruzești nr.7.5 din 12.12.2002, nefiind întrevăzute prin prisma înscrisurilor menționate careva acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care, ar forma componenta de infracțiune prevăzută de art. 328 Cod penal.

Consideră neîntemeiată și aprecierea critică a instanței de apel cu referire la decizia

Consiliului comunal Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, semnată de președintele ședinței Semion Scurtu și Svetlana Țurcanu (f.d. 83, vol. V), unde în lista persoanelor din procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002, au fost atribuite loturi pentru construcție la 14 persoane iar în decizia în cauză sunt indicate 15 persoane, printre care figurează și cet. Scurtu Tatiana.

Invocă că instanța de apel a dat o apreciere critică argumentului inculpatului cu referire la faptul că, originalul prezentat de el s-a deținut la el acasă, pe motiv că decizia nominalizată nu corespunde procesului verbal nr. 7 din 27.11.2002, *omițând a se expune prin prisma tuturor circumstanțelor cauzei care indică că de către Scurtu Tatiana a fost depusă cerere de eliberare a unui lot pentru construcția casei, iar solicitarea sa în condițiile legii, cel puțin urma a fi examinată, fiind o altă chestiune cum cererea respectivă a fost soluționată.*

Consideră a fi lipsite de suport legal invocările instanței de apel precum că în procesul-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești № 7 din 27 noiembrie 2002 și 12.12.2002, la poziția persoanelor cărora li se atribuie lot pentru construcția individuală, mențiunea cu referire la Scurtu Tatiana lipsește, deoarece, acest fapt nu poate constitui temei de a concluziona că chestiunea persoanei vizate nu a fost discutată, ci mai degrabă asupra omisiunii menționării (includerii) acesteia în lista respectivă.

Susține că la materialele dosarului este anexată cererea cet. Scurtu Tatiana înregistrată la Primăria com. Cruzești sub nr. S-11 din 30.01.2001, privind atribuirea unui lot pentru construcția casei de locuit și Certificatul de la ÎS „Cadastru” din 18.01.2001 (f.d. 29-30, vol. IV), care instituie prezumția în favoarea inculpatului (conform art. 8 alin. (3) CPP), că solicitarea acesteia a fost examinată și urma a fi adoptată o decizie în acest sens. Menționează că acest fapt a fost confirmat în ședință de judecată de martorii Semion Scurtu și Crudu Dumitru, care au declarat că întrebarea privind alocarea unui lot sub construcție individuală lui Scurtu Tatiana a fost examinată la ședința Consiliului, fiind dispusă alocarea terenului. Ceilalți martori au indicat doar că nu-și aduc aminte ca cererea lui Scurtu Tatiana privind alocarea lotului de teren să fi fost examinată, fapt care incorect a fost interpretat de către instanța de apel precum că solicitarea acesteia în genere nu a fost examinată.

2) Cu referire la condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, indică că decizia instanței de apel este motivată formal, fără a se face trimitere la careva probe apreciate legal, în baza cărora s-ar putea concluziona că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii imputate.

a) La examinarea acestui capăt de învinuire, instanța de apel neîntemeiat și ilegal a concluzionat, lipsa cărorva probe administrate la dosar care ar confirma temeiul juridic al eliberării lotului de teren pe numele inculpatului Scurtu Nikon. Or, *potrivit procesului-verbal nr. 1 din 20.02.1997 al Consiliului com. Cruzești, eliberat de Serviciul de Arhivă al mun. Chișinău (f.d. 87, vol. V), se dovedește precăutarea cererii privind alocarea lotului pentru construcția individuală a locașului casei de ceremonii lui Scurtu Nikon, unde s-a hotărât eliberarea lotului cu suprafața de 0,1 ha acestuia.*

Susține că faptul dat a fost confirmat și de martorii Ion Grati, Grati Lidia, Grati Grigore, Fondos Vladimir, Crudu Mihail, audiați în ședința de judecată a instanței de fond, care au declarat că fiind consilieri în perioada 1995-1999, a fost examinată cererea lui Nikon Scurtu privind alocarea lotului, care a fost aprobată și la adunarea comunei, unde s-a hotărât să-i fie alocat lotul.

Menționează că acest fapt a fost confirmat și de martorii acuzării audiați în ședința instanței de apel din 19 noiembrie 2013, Gratii Grigore și Gorobica Stepan, care la întrebarea părții apărării, *au declarat că la ședința Consiliului com. Cruzești din 20.02.1997 s-a votat eliberarea lotului de teren inculpatului pentru construcția casei de tineret.* Mai mult decât atât, din conținutul procesului-verbal nr. 1 din 20.02.1997 al ședinței Consiliului com. Cruzești, rezultă că chiar martorul Gorobica Stepan a luat cuvântul pe marginea chestiunii respective.

Astfel, instanța de apel a omis să indice și să dea apreciere procesului-verbal nr. 1 din 20.02.1997 al Consiliului com. Cruzești și declarațiilor martorilor indicați mai sus, menționând că aceștia au susținut doar declarațiile date anterior la urmărirea penală și în instanța de fond, fapt care scoate la iveală caracterul părtinitor al instanței și scopul său de a realiza prin orice motive condamnarea inculpatului Scurtu Nikon pe acest capăt de acuzare.

Cît privește decizia nr. 2/2 a Adunării comunei Cruzești din 15.03.1998, menționează că prin acest act a fost doar reconfirmată decizia anterioară a Consiliului comunei Cruzești prin care s-a decis să-i fie alocat lui Nikon Scurtu lot pentru construcția casei de ceremonii (f.d. 101, vol. I).

b) La pronunțarea deciziei de condamnare pe acest episod, instanța de apel a ignorat să se expună asupra sesizării părții apărării privitor la faptul că urmărirea penală pe acest capăt de acuzare s-a desfășurat cu încălcarea art. 63 CPP, fapt constatat și prin *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2011 (f.d. 10-31, vol. VI).*

Astfel, Scurtu Nikon a fost recunoscut în calitate de bănuît în cauza penală nr. 2007480457 la 19 septembrie 2007, fiind menținut în această calitate până la 25 august 2008, adică pe parcursul a 11 luni (f.d. 229, vol. IV).

În așa mod, organul de urmărire penală a omis termenul de 3 luni, de punere sub învinuire a bănuîtilui Scurtu Nikon, acesta aflându-se în calitate de bănuît mai mult decât termenul limită stabilit de art. 63 alin. (2) și (5) CPP, ceea ce constituie o încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale persoanei.

În circumstanțele expuse, consideră că pe învinuirea adusă lui Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod Penal, nu mai era posibilă desfășurarea procesului penal, totodată, consideră că și probele administrate pe acest capăt de acuzare sunt lovite de nulitate.

Prin urmare, menționează că în acest instanța de apel urma să dispună încetarea procesului penal conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură Penală – existența altor circumstanțe care condiționează sau exclud desfășurarea urmăririi penale.

3) Pe episodul organizării înregistrării căsătoriei fictive între Scurtu Tatiana și Purcel Viorel, acțiunile inculpatului Scurtu Nikon au fost încadrate tot în art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, necătînd la faptul că pe acest capăt de acuzare, conform Rechizitoriului (f.d. 249-263, vol. IV), învinuirea a fost înaintată în baza art. 327 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal.

Menționează că de către instanța de apel au fost încălcate prevederile art. art. 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2) CPP, care prevăd că, instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Consideră că în acest caz, instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, potrivit pct. 8) art. 427 alin. (1) CPP.

Cît privește temeinicia faptelor constatate în sarcina condamnatului Scurtu Nikon pe acest capăt de acuzare, menționează că instanța de apel în mod neîntemeiat a statuat asupra vinovăției acestuia în legătură cu organizarea căsătoriei fictive între fiica Scurtu Tatiana și cet. Purcel Viorel.

Consideră inadmisibile și formulate cu depășirea competenței prevăzute de lege, concluziile instanței de apel în sensul constatărilor că căsătoria încheiată între aceste două persoane de fapt a fost una fictivă, în condițiile în care conform art. 41-43 din Codul Familiei, declararea căsătoriei fictive se realizează de către instanța de judecată prin hotărîre pronunțată în ordinea procedurii civile.

Menționează că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, se realizează prin acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu, pe cînd, la caz

nu se constată că organizarea de către inculpat a înregistrării căsătoriei fiicei, ar fi fost determinată în vreun fel de situația sa de serviciu. Din probele administrate la dosar rezultă că căsătoria a fost înregistrată de către secretarul Primăriei com. Cruzești Crudu Olesea, care a declarat că la momentul înregistrării căsătoriei nu a depistat careva nereguli, iar despre careva influență din partea lui Scurtu Nikon în calitatea sa de primar, martorul nu a declarat.

Mai mult decât atât, conform art. 44 alin. (1) lit. k) al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003, înregistrarea căsătoriilor nu ține de competența primarului, ci al secretarului consiliului local.

Consideră neîntemeiate argumentele invocate de către instanța de apel precum că inculpatul Scurtu Nikon abuzînd de situația de serviciu a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal. Or, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) Codul Familiei, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

În acest caz, consideră că condamnarea inculpatului Scurtu Nikon este ilegală, odată ce, prin înregistrarea căsătoriei din 06.12.2006, regimul juridic al bunurilor soților pînă la această dată, rămîne neschimbat și respectiv, *înregistrarea căsătoriei nu putea influența în nici o măsură asupra legalității și temeiurilor de atribuire a lotului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana, căreia i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 16 noiembrie 2004, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 25.03.2005.*

4) Pe capătul de acuzare înaintat în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, menționează că instanța de apel ilegal a statuat asupra încadrării acțiunilor inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (în redacția an. 1961), recunoscînd-ul vinovat și condamnînd-ul în baza articolului respectiv.

a) În motivarea concluziei privind vinovăția lui Scurtu Nikon în săvîrșirea infracțiunii incriminate (falsului în actele publice), instanța de apel a făcut trimitere la Raportul de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, în care a fost expusă concluzia precum că la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă.

Astfel, bazîndu-se pe raportul de expertiză menționat mai sus, instanța de apel înaintează concluzia precum că circumstanțele în cauză dovedesc faptul că Scurtu Nikon a falsificat decizia consiliului local Cruzești, care a servit temei de a-i fi alocat lotul fiicei sale Scurtu Tatiana, ignorînd a se expune asupra obiecțiilor părții apărării, că o astfel de decizie (corp delict) în genere lipsește la materialele cauzei penale și că nici o probă administrată în prezentul caz, nu indică la faptul că falsul în actele publice a fost comis anume de către inculpat.

În situația enunțată, consideră că pronunțînd sentința de condamnare pe acest capăt de acuzare, atât instanța de fond, cît și cea de apel, nu au făcut trimitere la nici o probă în baza căreia s-ar demonstra vinovăția inculpatului Scurtu Nikon în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Menționează că declarațiile martorului Crudu Olesea și raportul de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, nu demonstrează în nici un fel că decizia Consiliului local № 7.5 din 12.12.2002 ar fi fost falsificată anume de inculpat.

La materialele dosarului este anexată doar o xerocopie a deciziei Consiliului local № 7.5 din 12.12.2002, în baza căreia se pretinde că Scurtu Nikon ar fi eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana și Raportul de expertiză grafologică nr. 254 din 19.08.2008, însă acestea nu indică la persoana care a întocmit documentul dat.

Nu se cunoaște cum xerocopia acestui document a apărut la materialele dosarului, de către cine a fost prezentată, de unde a fost obținută și în ce circumstanțe, în acest

sens, la materialele cauzei penale nu există cel puțin o Ordonanță de ridicare a acestui document, în baza căreia ne-am putea convinge că o astfel de decizie a existat în realitate și că aceasta a fost întocmită de către inculpat, sau poate chiar de persoana care a prezentat xerocopia de pe decizia respectivă.

În astfel de circumstanțe, consideră că constatările organului de urmărire penală și a instanțelor de judecată privitor la falsificarea documentului oficial de către inculpat, nu se bazează pe nimic altceva decât pe niște declarații (presupuneri) neprobate, care nu puteau servi temei de pronunțare a unei sentințe de condamnare.

Instanța de fond și cea de apel constată că în baza deciziei Consiliului local Cruzești № 7.5 din 12.12.2002 falsificată de către inculpat, ar fi fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana, fără a face trimitere măcar la o probă care ar demonstra că anume decizia respectivă a servit ca bază la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Învinuirea adusă lui Scurtu Nikon în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, cât și condamnarea acestuia în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (red. an. 1961) este incorectă, incompletă, neclară și dubioasă, nu corespunde exigențelor art. 281 și 296 CPP și a art. 6 §3 al Convenției CEDO. Instanța de judecată neputând statua asupra vinovăției inculpatului, ea nefiind în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și să-și întemeieze soluția pe presupuneri sau dubii, nu este în drept să corecteze eroarea părții acuzării (art. 24 CPP), devreme ce nu este organ de urmărire penală și nu se pronunță în favoarea vreuneia din părți.

b) Indică că la materialele dosarului lipsește originalul deciziei Consiliului local № 7.5 din 12.12.2002, pe care se pretinde că Scurtu Nikon ar fi falsificat-o, fiind anexată doar o xerocopie a acestui înscris (f.d.28, Vol. IV), *documentul original nu a fost anexat și recunoscut drept corp delict conform cerințelor stipulate de art. 158 CPP, iar în temeiul art. 94 și 251 CPP, instanța de apel nu putea aprecia xerocopia în cauză ca un mijloc de probă în prezentul dosar, nu o putea pune la baza sentinței de condamnare și urma să o excludă din dosar.*

c) Consideră neîntemeiate concluziile expuse de către instanța de apel privitor la faptul că în privința inculpatului Scurtu Nikon urma a fi aplicată Legea penală mai favorabilă, iar acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (1961). Or, sancțiunea art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, în urma modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 277-XVI din 18.12.2008, prevede pedeapsa penală sub formă închisoare de la 1 la 6 ani și care, în raport cu sancțiunea prevăzută la art. 189 alin. (2) Cod penal (redacția an. 1961) -care stabilește pedeapsa cu închisoare de la 2 la 7 ani, constituie o pedeapsă mai blândă, urmînd a fi aplicată conform dispozițiilor art. 10 Cod penal (în red. an. 2002).

Prin urmare, la pronunțarea sentinței pe acest capăt de acuzare, instanța de apel în mod eronat a statuat privitor la faptul că sancțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) Cod penal (redacția an. 1961) este mai favorabilă, concluzia respectivă fiind o dovadă că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5) Consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, și în partea în care acțiunile inculpatului Scurtu Nikon, au fost încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. b), art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal și ale art. 189 alin. (2) Cod penal (în red. an. 1961), prin prisma calificativului dat inculpatului, ca fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere.

Menționează că art. 123 alin. (2) Cod penal (în vigoare la momentul săvîrșirii presupuselor infracțiuni), prevedea că, prin persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege persoana cu funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale.

Susține că prin sintagma „persoană cu înaltă funcție de răspundere”, se înțelege persoanele care sunt alese sau numite în modul prevăzut de Constituția RM și de legile

organice cum sînt miniştri, deputaţi, judecători, procurori, etc., pe cînd, art. 112 alin. (3) al Constituţiei RM indică, că modul de alegere a consiliilor locale şi a primarilor, precum şi atribuţiile lor, este stabilit de lege, adică Constituţia nu conţine o normă ce direct prevede modalitatea de numire a acestora în funcţie.

Consideră că, instanţa de apel a dat o încadrare incorectă acţiunilor inculpatului în baza art. 328 alin. (3) lit. b), art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal şi ale art. 189 alin. (2) Cod penal (în red. an.1961), deoarece primarul comunei Cruzeşti – în persoana lui Scurtu Nikon, nu este persoană cu înaltă funcţie de răspundere, ci doar persoană cu funcţie de răspundere.

16. Verificînd motivele recursului ordinar declarat în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanţei de apel şi în parte a hotărîrii primei instanţe, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărîri, pentru următoarele considerente.

16.1. Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) CPP, judecînd recursul instanţa este în drept să admită recursul, să caseze total sau parţial hotărîrea atacată, să menţină hotărîrea primei instanţe cînd apelul a fost greşit admis, să dispună achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod şi să rejudece cauza pronunţînd o hotărîre nouă. Or, instanţa de recurs poate să intervină în soluţia instanţei de apel, inclusiv şi să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale.

Călăuzitoare în acest sens sunt şi prevederile pct. 18 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 9 din 30.10.2009, cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală, în care se menţionează că, instanţa de recurs, la examinarea acestuia, verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărîrea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi/sau material. Chestiunea dacă fapta este constatată conform legii este un temei de drept, deoarece priveşte încadrarea juridică dată faptei săvîrşite, astfel ea cade sub controlul instanţei de recurs, pentru care fapta nu poate fi privită ca fiind stabilită atunci cînd se constată ilegalităţi.

Conform prevederilor alin.(2) art. 424 CPP, instanţa de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 CPP, *fiind în drept să judece şi în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situaţia condamnaţilor.*

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 434 Cod de procedură penală, hotărîrile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţa de fond, inclusiv şi în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, cînd instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei. Judecînd recursul declarat, Colegiul penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi se pronunţă asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Instanţa de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărîrea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.

În această ordine de idei se reţine că recursul ordinar al avocatului este fondat în drept pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) şi 16) Cod de procedură penală.

Pct. 6) prevede că hotărîrile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel, *în cazul în care instanţa de apel nu s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei.*

Acest motiv, cuprinde nemotivarea hotărîrii, privită ca un viciu formal (de procedură), precum şi motivarea insuficientă, contrazicerea motivării cu dispozitivul hotărîrii sau neînţelegerea acestuia.

Eroarea gravă de fapt privită prin prisma art. 6 pct. 11/1 CPP, presupune stabilirea

eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Pct. 8) stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd *nu sînt întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.*

Sub aspectul situației de neîntrunire a elementelor infracțiunii, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Pct. 12) reglementează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd *faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Acest temei de recurs, în viziunea Colegiului reglementează încadrarea juridică ca o chestiune de drept, fapt ce o plasează printre aspectele supuse controlului instanței de recurs. Prin urmare, aprecierea dacă fapta constituie infracțiune și ce anume infracțiune, este o chestiune de drept. Fapta sau faptele se cer privite de instanța de recurs așa cum au fost constatate de către instanțele de fond, pe cînd încadrarea juridică va fi supusă unui control riguros și va putea fi modificată.

Pct. 16) prevede ca temei de casare a instanței de apel, situația cînd *norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.* Temeiul în cauză, reprezintă o manifestare particulară a tendinței de uniformizare a practicii judiciare în Republica Moldova.

Din categoria temeiurilor stipulate în acest articol, doar trei au fost clar evidențiate în recursul declarat de avocat (pct. 6, 8 și 12 alin. (1) art. 427 CPP), fiind omisă în totalitate argumentarea prin prisma pct. 16) alin. (1) art. 427 CPP și anume că: *„norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.”*

Prin urmare, în aspectul și în partea vizată, Colegiul constată că recursul avocatului în partea temeiului specificat la pct. 16) alin. (1) art. 427 CPP, nu întrunește condițiile legale de conținut și este absolut neîntemeiat, totodată, în partea temeiurilor stipulate la pct. 6), 8) și 12) alin. (1) art. 427 CPP, conform motivelor invocate și reproduse **la pct. 15.1.** din prezenta decizie, se atestă următoarele erori de drept comise de către instanța de fond și cea de apel.

16.2. Potrivit prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra la cererea părților oricare probe noi pe care le consideră necesare și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel. Se constată, că la examinarea cauzei instanța de apel nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul lor, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă

separat adusă de procuror în susținerea învinuirii și nu s-a expus în mod convingător asupra motivelor ce au determinat concluzia admiterii acestor probe.

Conform art. 93 Cod de procedură penală, probele sunt elementele de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru soluționarea cauzei.

Potrivit alin. (2) al aceleiași norme, în calitate de probe sunt considerate declarațiile bănuțului, învinutului, inculpatului, ale părții vătămăte și a martorilor, rapoartele de expertiză, corpurile delictelor, obținute în conformitate cu prevederile legii.

Din conținutul deciziei recurate, rezultă că instanța de apel în cauza dată nu a respectat cu strictețe aceste prevederi legale și nu a făcut analiza tuturor probelor prezentate de partea acuzării și cea a apărării, în susținerea argumentelor invocate de către fiecare în parte.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul constată, că judecând apelul, instanța de apel n-a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită de respingere a apelului declarat de inculpatul Scurtu Nikon, prin ce a comis eroarea de drept descrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat motivat și pertinent asupra motivelor invocate în apelul inculpatului, hotărîrea pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În speță, soluția de respingere a apelului declarat de inculpatul Scurtu Nikon este neargumentată și necorespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată atât a primei instanțe, cât și a celei de apel, în condițiile art. 100 alin. (4) CPP.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit menționează, că dacă instanța de apel a respins apelul inculpatului, decizia trebuia să cuprindă analiza circumstanțelor și a probelor pe care s-a bazat instanța și pronunțând hotărîrea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

La fel, instanța de apel putea da o nouă apreciere probelor din dosar și putea administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Acest fapt, presupune nu doar aprecierea și expunerea asupra motivelor invocate în cererea de apel, dar și asupra motivelor și argumentelor invocate de către participanții la proces nemijlocit în procesul dezbaterilor judiciare.

Astfel, pornind de la motivele recursului ordinar declarat de către apărător, rezultă că instanța de apel și-a argumentat soluția foarte superficial privitor la respingerea și aprecierea critică a mai multor probe ale apărării.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și acestea nu au fost supuse analizei în coroborare, la baza deciziei adoptate fiind reținute aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond și doar enumerate în decizie, nefiind examinată sub toate aspectele hotărîrea primei instanțe.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel, casînd sentința primei instanțe, prin care Scurtu Nikon a fost achitat pe învinuirea adusă în baza art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și pe art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, a re judecat cauza și a pronunțat o hotărîre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, ***din nou comițând aceleași erori de drept, pentru care instanța de recurs a casat deja hotărîrile precedente ale instanței de apel, dispunînd rejudecarea cauzei de trei ori consecutiv.***

În acest sens, Colegiul penal lărgit reiterează constatările formulate în deciziile anterioare ale Curții Supreme de Justiție pe cauza dată, din 28.01.2011, 08.12.2011 și 09.04.2013, *reproduce la pct. 7, 10 și 13 din prezenta decizie*, în care s-a subliniat faptul

că în cazul în care persoana a fost achitată în prima instanță, nu se admite condamnarea acesteia în instanța de apel fără ca să se procedeze la administrarea directă a probelor în cauză și să fie audiat din nou atât inculpatul, cât și anumiți martori, fiind necesară citarea acestora.

Este inadmisibil ca instanța de apel să constate vinovăția inculpatului în baza aceluiași probe care au determinat-o pe prima instanță să pronunțe sentința de achitare, fără ca probele puse la baza condamnării să fie cercetate în ședința de judecată în apel conform prevederilor ce reglementează cercetarea judecătorească.

Prin prisma omisiunilor evidențiate, Colegiul constată că instanța de apel și-a format o poziție preconcepută asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate, expunând în motivarea deciziei, în mare parte, doar probele invocate de către acuzatorul de stat și ignorând în totalitate argumentele prezentate de partea apărării, încălcând în acest fel, reglementările ce se conțin în art. 24 Cod de procedură penală, care prevede că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării.

16.3. În particular, instanța de recurs menționează că, pe învinuirea adusă conform art. 328 alin. (3) lit. b) Cod Penal, recurentul indică că *instanța de apel a dispus condamnarea lui Scurtu Nikon, fără a face trimitere la careva probe pertinente și concludente care ar dovedi că prin falsificarea deciziei nr. 7.5 din 12 decembrie 2002 inculpatul și-ar fi depășit atribuțiile de serviciu sau a comis exces de putere*, care poate fi echivalent cu temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, pe marginea argumentelor invocate în recurs și reproduse la sub-pct. 1) pct. 15.1 din prezenta decizie, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a concluzionat asupra netemeinicii achitării lui Scurtu Nikon de către prima instanță.

Pe acest capăt de acuzare, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, se dovedește prin declarațiile martorilor Crudu Olesea, Fondus Vladimir, Șendrea Elena etc., cât și prin materialele cauzei: titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana, procesul verbal nr. 7 din 27.11.2002 al ședinței consiliului comunal Cruzești conform căruia Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le-au fost atribuite lot pentru construcții individuale etc.

În opinia Colegiului, probele enumerate au fost greșit interpretate de către instanța de apel, în contextul demonstrării vinovăției inculpatului conform articolului enunțat.

În acest sens, se constată că instanța de apel a dat o interpretare eronată a faptelor, prin neluarea în considerație a unor probe și prin denaturarea conținutului altor probe la care s-a făcut trimitere în decizie, fapt ce constituie o eroare gravă de fapt, în condițiile prevederilor art. 6 pct. 11/1 CPP.

Astfel, instanța de apel judecând cauza nu a ținut cont și nu a apreciat declarațiile martorului Crudu Olesea, care a menționat că: *„a activat în calitate de secretar la Primăria com. Cruzești din septembrie 2003 pînă în martie 2007. În perioada dată a fost depusă cerere de către Scurtu Tatiana de construcție nelocativă și nu cerere privind alocarea terenului de construcție. Cererea dată nu a fost examinată de către Consiliu. Cu decizia nr. 7.5 din 12.12.2002 a făcut cunoștință și a declarat că Scurtu Tatiana nu figurează în procesul-verbal...”* (f.d. 23-25, vol. V), prin prisma faptului că tot ea declară, că a activat în calitate de secretar la Primăria com. Cruzești din septembrie 2003 pînă în martie 2007, circumstanță din care rezultă că dînsa nu a participat la soluționarea chestiunilor examinate la ședințele Consiliului pînă la perioada angajării sale.

De asemenea, instanța de apel a dat o apreciere denaturată declarațiilor martorului Șendrea Elena, care de fapt a declarat că: *„cererea de atribuire a lotului de teren a fost depusă la Primăria com. Cruzești de către Scurtu Tatiana, însă nu ține minte dacă a fost pusă în discuție la Consiliu și dacă i s-a alocat lot pentru construcție”* (f.d. 21, vol. V).

Aceiași stare de fapt rezultă și din declarațiile martorului Fondos Vladimir, care a declarat că: *„în anul 2002 a fost consilier, însă nu-și amintește dacă Scurtu Tatiana a*

depus cerere la primărie privind atribuirea unui lot de teren pentru construcție” (f.d. 19-20, vol. V). Totodată, din procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002 (f.d. 24, vol. IV), rezultă că martorul în cauză nu a participat la ședința Consiliului com. Cruzești și deci, nu avea de unde să cunoască careva detalii despre acest fapt.

Colegiul de asemenea constată, că instanța de apel nu a luat în considerare la aprecierea situației de fapt, depozițiile martorilor Scurtu Semion (f.d. 27-28, vol. V) și Crudu Dumitru (f.d. 29, vol. V), care au declarat că *în baza deciziei Consiliului com. Cruzești, lui Scurtu Tatiana i-a fost alocat lot de teren sub construcție individuală.*

Nu este clar argumentată nici aprecierea critică a instanței de apel cu referire la decizia Consiliului comunal Cruzești nr. 7/5 din 12.12.2002, semnată de președintele ședinței Semion Scurtu și Svetlana Țurcanu (f.d. 83, vol. V), unde în lista persoanelor din procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002, au fost atribuite loturi pentru construcție la 14 persoane iar în decizia în cauză sunt indicate 15 persoane, printre care figurează și cet. Scurtu Tatiana.

Instanța de apel apreciază această probă ca fiind fără putere juridică, indicând că nu este cunoscută originea ei, deoarece conform informației Serviciului municipal de Arhivă Chișinău, în fondul documentelor Primăriei Cruzești pentru an. 2002 nu s-a depistat decizia nr. 7/5 din 12.12.2002, ea nu este nici în arhiva Primăriei Cruzești.

La acest compartiment, instanța de apel a omis să clarifice dacă există de fapt vreo decizie a Consiliului com. Cruzești emisă în baza procesului-verbal nr. 7 din 27.11.2002 al ședinței Consiliului din acea dată, și care este conținutul autentic al acestei decizii.

Instanța de apel, nu a luat în considerare alte probe existente la materialele cauzei și anume: *cererea lui Scurtu Tatiana înregistrată la Primăria com. Cruzești sub nr. S-11 din 30.01.2001, prin care aceasta solicită atribuirea unui lot pentru construcția casei de locuit (f.d. 29, vol. IV) și Certificatul de la OCT Chișinău din 18.01.2001 care certifică că dînsa nu deține în proprietate privată bunuri imobile (f.d. 30, vol. IV), în baza cărora partea apărării pretinde conform art. 8 alin. (3) CPP, instituirea prezumției că solicitarea respectivă a fost examinată și urma a fi adoptată o decizie a Consiliului local în acest sens.*

Colegiul penal lărgit subliniază, că aceste probe ale apărării nici n-au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel menționînd în mod selectiv, doar probele acuzării din dosar.

Contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1)-4), art. 389 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) CPP, instanța de apel nu face trimitere în decizie la nici o probă în sensul confirmării învinuirii aduse că: *inculpatul fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, avînd scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în perioada anilor 2003-2004, folosind situația de serviciu în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței consiliului primăriei Cruzești, a falsificat decizia Consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2012, asumîndu-și împluternicirile președintelui ședinței, a semnat-o personal și a falsificat semnătura secretarului consiliului Olesea Crudu, încălcînd astfel prevederile art. 24 al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003, care prevede că deciziile consiliului local se semnează în cel mult 5 zile din data desfășurării ședinței de președinte ale acesteia și se contrasemnează de secretarul consiliului.*

Unica probă pe care se întemeiază decizia de condamnare a instanței de apel vizavi de acest capăt de acuzare, este procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002 al ședinței Consiliului com. Cruzești, conform căruia Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le-au fost atribuite loturi pentru construcții individuale, însă *această probă nu se regăsește ca avînd vreo legătură cu latura obiectivă a infracțiunii incriminate, de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu, așa cum a fost descrisă ea în rechizitoriu.*

Totodată, Colegiul menționează că, doar această probă, privită în coraport cu alte probe neluate în considerare de către instanța de apel, nu atrage după sine soluția pronunțării unei sentințe de condamnare, ea nefiind una decisivă.

În aspectul vizat, Colegiul reține că, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele legale pe care s-a întemeiat soluția de condamnare a inculpatului Scurtu Nicon Petru conform art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În acest sens, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel a argumentat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, și deși instanța de apel a menționat prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, *nu a respectat anume aceste prevederi la adoptarea deciziei recurate.*

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, a susținut o poziție eronată în ce privește aprecierea probelor, acceptând niște concluzii de ordin general cu privire la conținutul declarațiilor martorilor precum și probelor materiale expuse mai sus.

În cazul dat, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și a apărării, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cadrul cauzei penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești, cu respectarea dreptului de apărare al părților, în această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția sau nevinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor acestuia.

În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către instanța de apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

16.4. Potrivit prevederilor art. 6 §1 și 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, *fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.*

Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. *Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.*

Călăuzitoare în acest sens, este și Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind sentința judecătorească”, nr. 5 din 19.06.2006, pct. 5), 6) și 7), în care se menționează că, „instanțele judecătorești vor ține cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător. Vinovăția persoanei în săvîrșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală. Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată (alin. (1) art.389 Cod de procedură penală). Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale, citite și cercetate în instanța de judecată cu

respectarea cerințelor art. 371 Cod de procedură penală”.

La caz, Colegiul penal lărgit constată că prin rechizitoriu, inculpatului Scurtu Nikon i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, pentru faptul că: „fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, mun. Chișinău, mandatul fiind validat prin hotărîrea Judecătorei Ciocana din 10 iunie 2003, *avînd scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege*, în perioada anilor 2003-2004, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței Consiliului Primăriei Cruzești, *a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002, asumîndu-și împuternicirile președintelui ședinței, semnînd-o personal și falsificînd semnătura secretarului consiliului, Crudu Olesea*, încalcînd astfel, prevederile art. 24 al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18 martie 2003, care prevede că deciziile consiliului local se semnează în cel mult 5 zile din data desfășurării ședinței de președinte ale acestuia și se contrasemnează de secretarul consiliului.

În urma acțiunilor criminale ale lui Scurtu Nikon, fiicei sale Scurtu Tatiana, neavînd statut de familie nou formată, în baza deciziei falsificate, i-a fost atribuit în proprietate privată un teren pentru construcție locativă în mărime de 0,1 ha, fără încheierea contractului de vânzare-cumpărare a acestui lot de pămînt și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, fiind încălcate prevederile art. 11 Cod Funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 și art. 4 al Legii cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare al pămîntului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997.

Ca urmare, în rezultatul falsificării deciziei în cauză, la 16 noiembrie 2004, lui Scurtu Tatiana i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă.

Continuîndu-și acțiunile sale criminale, Scurtu Nikon, în baza titlului nominalizat, la data de 25 martie 2005, a înregistrat pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana lotul de teren în cauză la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu numărul cadastral 0144108166, cauzînd astfel un prejudiciu material în sumă de 60200 lei, adică a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.”

În corespundere cu doctrina și practica judiciară, Colegiul reține că latura obiectivă a infracțiunii date, se exprimă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiune. Una din modalitățile prin care se poate înfățișa această acțiune, se realizează prin acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acestea au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice.

O condiție obligatorie a răspunderii penale pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu constă în faptul că trebuie să existe legătura directă între acțiunile făptuitorului, ca persoană cu funcții de răspundere, competențele ei, date prin lege sau printr-un act subordonat legii, și urmările survenite.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 CP, se realizează prin intenție directă sau indirectă. În ambele cazuri persoana își dă seama că acțiunea atinge atât interesul public, cât și drepturile, interesele ocrotite prin lege ale persoanelor fizice și juridice și creează o stare de pericol pentru buna desfășurare a activității autorităților publice și a administrației publice în care activează persoana cu funcții de răspundere.

Lecturând textul deciziei recurate, Colegiul constată că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, deoarece decizia instanței de apel nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, precum și motivele adoptării soluției în partea condamnării inculpatului în baza art. 328 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în cazul în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal lărgit menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei,

însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul constată că acest temei și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, fiind pe deplin stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent (*reproduse la pct. 16.3. din prezenta decizie*). Or, instanța de apel, contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, n-a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, în sensul demonstrării sau infirmării prezenței în acțiunile inculpatului Scurtu Nikon a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, și anume că: *„fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, avînd scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în perioada anilor 2003-2004, folosind situația de serviciu în interes personal, în lipsa petrecerii ședinței consiliului primăriei Cruzești, a falsificat decizia Consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2012, asumîndu-și împuternicirile președintelui ședinței, a semnat-o personal și a falsificat semnătura secretarului consiliului Olesea Crudu, încălcînd astfel prevederile art. 24 al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003, care prevede că deciziile consiliului local se semnează în cel mult 5 zile din data desfășurării ședinței de președinte ale acesteia și se contrasemnează de secretarul consiliului”*.

Toate aceste fapte nefiind confirmate prin careva probe, verificate sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, conform cărora s-ar putea constata că Scurtu Nikon a săvîrșit infracțiunea imputată, determină concluzia că condamnarea lui în baza art. 328 alin.(3) lit.b) Cod penal, este ilegală și neîntemeiată.

Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, n-a fost legal demonstrată prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetărilor judecătorești în instanța de fond și cea de apel, din care motive, Colegiul penal lărgit va adopta în prezentul caz soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală și va menține sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21.12.2009, prin care Scurtu Nikon a fost achitat pe învinuirea adusă în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității de a casa decizia instanței de apel, ținînd cont de faptul că cauza dată a fost deja de trei ori remisă la rejudecare în instanța de apel pe aceleași motive, avînd drept premisă legală conținutul art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), b) și c) Cod de procedură penală, cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care, în cauza **„Cravenco c. Moldovei”, Hotărîrea din 15.04.2008**, a reiterat că deși nu este în poziția de a analiza calitatea practicii judecătorești a instanțelor naționale, ea consideră că, deoarece retrimiteria cauzelor la rejudecare este în mod obișnuit dispusă ca rezultat al erorilor comise de instanțele ierarhic inferioare, repetarea unor asemenea retrimiteri în cadrul unuia și aceluiași proces dezvăluie o deficiență gravă a sistemului judecătoresc.

16.5. Pe învinuirea adusă inculpatului Scurtu Nikon conform art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal lărgit reține următoarea stare de fapt.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21.12.2009, Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza acestui articol la amendă în mărime de 200 unități convenționale (patru mii lei), fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice.

În motivarea sentinței, instanța de fond a menționat că, - *„reieșind din probele stabilite, vina lui Scurtu Nikon a fost dovedită pe art. 332 al. (1) CP, falsificarea documentelor. Instanța a stabilit că, N. Scurtu fiind în calitate de primar a falsificat decizia consiliului local Cruzești № 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o, fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei. Ca urmare i-a fost alocat lot de teren cu suprafața de 0,1 ha fiicei sale Scurtu Tatiana cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă, înregistrat la OCT*

Chișinău.

Instanța a stabilit că, N. Scurtu fiind în funcție de primar la 16.11.2004 a semnat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele fiicei sale T. Scurtu la bază punând decizia consiliului local № 7.5 din 12.12.2002 (f.d. 59 Vol. 4), pe care a falsificat-o, totodată fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei O. Crudu. Ultima fiind audiată în ședința de judecată a declarat că, nu a semnat o astfel de decizie (f. d. 23, Vol. 5).

Conform raportului de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, semnătura de la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești № 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă (f.d. 209, Vol. 4).

Instanța mai reține că, potrivit unei decizii din 12.12.2002 № 7.5 al Consiliului com. Cruzești sub № 7 este inclusă ca persoană pentru atribuirea lotului pentru construcție individuală Scurtu Tatiana, decizia fiind semnată de Simion Scurtu și Svetlana Țurcanu.

Totodată instanța a mai stabilit că, decizia № 7.5 din 12.12.2002 semnată de Simion Scurtu include anume 14 persoane indicate și în procesul verbal al ședinței consiliului, însă sub № 7 a fost inclusă ulterior și Scurtu Tatiana (f.d. 83, Vol. 5)”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.11.2013, Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (2) Cod penal (red. 1961), fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

În motivarea deciziei pronunțate, instanța de apel a reținut că: „Scurtu Nikon în calitate de primar a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o, fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei. Ca urmare i-a fost alocat lot de teren cu suprafața de 0,1 ha, fiicei sale Scurtu Tatiana cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru construcție locativă, înregistrat la OCT Chișinău. Instanța a stabilit că, Scurtu Nikon fiind în funcție de primar la 16.11.2004 a semnat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele fiicei sale Scurtu Tatiana la bază punând decizia consiliului local nr. 7.5 din 12.12.2002, pe care a falsificat-o, totodată fiind falsificată și semnătura secretarului primăriei Olesea Crudu. Ultima fiind audiată în ședința de judecată a declarat că, nu a semnat o astfel de decizie.

Conform raportului de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008, semnătura de la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă.

Cercetînd materialele cauzei judecata a stabilit că, potrivit procesului verbal nr. 7 din 02.11.2002 al ședinței consiliului comunal, a fost examinată chestiunea cu privire la repartizarea loturilor sub construcție individuală unde s-a decis atribuirea loturilor pentru construcția individuală la 14 persoane, totodată instanța a mai stabilit că, decizia nr. 7.5 din 12.12.2002 semnată de Simion Scurtu include anume 14 persoane indicate și în procesul verbal al ședinței consiliului, însă sub nr. 7 a fost inclusă ulterior și Scurtu Tatiana.

Astfel, circumstanțele în cauză dovedesc faptul că, Scurtu Nikon a falsificat decizia consiliului local Cruzești, care a servit ca temei de a-i fi alocat lotul fiicei sale Scurtu Tatiana.

Totodată Colegiu penal constată că, de către organul de urmărire penală, perioada comiterii falsului fiind generală, în perioada anilor 2003-2004, de aceea în privința inculpatului urma să fie aplicată Legea penală mai favorabilă, iar acțiunile acestuia urmau să fie încadrate în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (1961)”.

Astfel, cu referire la argumentele invocate în recurs și reproduse la sub-pct. 4) pct. 15.1 din prezenta decizie, Colegiul penal lărgit constată că soluțiile pronunțate de către instanța de fond și instanța de apel pe acest capăt de acuzare, sunt afectate de eroarea de

drept stipulată la pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În acest sens, Colegiul reiterează că potrivit art. 417 Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuia să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauze. Instanța de apel nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul lor, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de procuror în susținerea învinuirii și nu s-a expus în mod convingător asupra motivelor ce au determinat concluzia admiterii acestor probe.

Conform art. 93 Cod de procedură penală, probele sunt elementele de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru soluționarea cauzei. În calitate de probe sunt considerate declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, ale părții vătămate și a martorilor, rapoartele de expertiză, corpurile delictive, obținute în conformitate cu prevederile legii.

Din conținutul deciziei recurate, rezultă că instanța de apel în cauza dată nu a respectat cu strictețe aceste prevederi legale și nu a făcut analiza tuturor probelor prezentate de partea acuzării și cea a apărării în susținerea argumentelor lor.

Instanța de apel nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu au fost supuse analizei în coroborare, *la baza deciziei adoptate fiind reținute aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond și doar enumerate în decizie, neexaminând sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărîrea primei instanțe.*

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit menționează că, în susținerea soluției de condamnare a inculpatului Scurtu Nikon pe învinuirea de fals în actele publice, *instanța de fond și cea de apel, fac trimitere la depozițiile martorului Crudu Olesea (f.d. 23-25, vol. V), prin care susține că semnătura de pe decizia Consiliului com. Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, nu-i aparține, Raportul de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008 (f.d. 209-210, vol. IV), potrivit căruia: semnătura de la rubrica „Secretar” din xerocopia deciziei consiliului comunal Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 a fost îndeplinită nu de Crudu Olesea, dar de o altă persoană prin imitare servilă, și procesul-verbal nr. 7 din 27.11.2002 al ședinței Consiliului com. Cruzești (f.d. 24, vol. IV), conform căruia: Scurtu Tatiana nu figurează în lista persoanelor cărora le-au fost atribuite loturi pentru construcții individuale.*

Analizînd probele enunțate, în raport cu hotărîrile pronunțate de către instanțele de judecată inferioare pe marginea învinuirii înaintate, Colegiul lărgit constată lipsa cărorva temeiuri de fapt și de drept ce ar determina în mod incontestabil concluzia privind vinovăția inculpatului Scurtu Nikon Petru în săvîrșirea infracțiunii incriminate și ar demonstra cu caracter definitiv legalitatea condamnării acestuia. Or, nici una din probele enumerate mai sus, nu demonstrează faptul că: *Scurtu Nikon în calitate de primar a falsificat decizia consiliului local Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 pe care a semnat-o personal, falsificînd și semnătura secretarului primăriei.*

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că aceste probe nu puteau fi privite ca avînd un caracter determinant la adoptarea unei soluții de condamnare, în lipsa altor elemente de fapt care ar indica direct la persoana inculpatului.

Reieșind din starea de fapt descrisă mai sus, instanța de recurs ajunge la concluzia că hotărîrile pronunțate de către prima instanță și cea de apel, pe acest capăt de acuzare, au fost emise cu încălcarea prevederilor art. 389 alin. (1) CPP, care în mod expres stabilește că, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma*

cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Sentințele adoptate pe acest caz, vin în contradicție directă cu „principiul prezumției nevinovăției” statuat în art. 8 Cod de procedură penală, conform căruia, *persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

Prin urmare, se atestă că fiind investită cu verificarea legalității hotărârii pronunțate de către prima instanță, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, deoarece în decizia sa nu sunt cuprinse temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, precum și motivele adoptării soluției în partea condamnării inculpatului în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (redacția 1961).

Pe acest capăt de acuzare, Colegiul penal lărgit de asemenea subliniază că, infracțiunea de „fals în actele publice”, se realizează prin acțiunile de introducere a falsurilor în actele oficiale, modificând conținutul actului, sau prin cele de perfectare a unor astfel de acte vădit false, din interes material sau din alte interese personale.

Act public se consideră *actul scris care urmează să fie confirmat, adoptat sau perfectat de către un organ al autorităților publice, al administrației publice centrale sau de către organele de drept, organizații, instituții sau întreprinderi de stat, act menit să certifice evenimentele și faptele care provoacă sau au urmări juridice.*

Obiectul material al falsului în acte publice îl constituie actele oficiale confirmate sau adoptate prin activitatea autorităților publice, administrației publice centrale și locale, a organelor de drept, etc.

Latura subiectivă a falsului în acte publice se manifestă numai prin intenție directă, fiind obligatorie stabilirea motivului intenției, care întotdeauna reprezintă un interes material sau personal.

Astfel, cu referire la argumentele invocate în recursul avocatului, reproduse la sub-pct. 4) lit. b) pct. 15.1 din prezenta decizie, Colegiul penal lărgit menționează că în procesul-verbal al ședinței judiciare a instanței de apel din 19 noiembrie 2013, la foaia dosarului 28, vol. IV, în calitate de probă este indicată decizia nr. 7.5 din 12.12.2002, apreciată ca fiind obiect al infracțiunii falsului în actele publice. În lista probelor anexată la rechizitoriu, sub nr. 7, de asemenea este menționată decizia Consiliului com. Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, cu trimitere la aceeași filă din dosarul cauzei penale.

Cercetînd materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că la foaia dosarului respectivă, lipsește decizia Consiliului com. Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, fiind anexată doar o xerocopie a acesteia.

În circumstanțele expuse, Colegiul a stabilit că atât sentința primei instanțe, cât și decizia instanței de apel, prin care inculpatul Scurtu Nikon a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii de „fals în actele publice”, se bazează pe o xerocopie a deciziei Consiliului com. Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002 și Raportul de expertiză grafologică № 254 din 19.08.2008 efectuat în privința aceleiași xerocopii.

De asemenea, instanța a stabilit că atât în sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21.12.2009 (la pag. 6), cât și în decizia Curții de Apel Chișinău din 25.11.2013 (la pag. 17), se menționează expres, în calitate de probă ce demonstrează vina inculpatului Scurtu Nikon în săvârșirea infracțiunii incriminate, *nu xerocopia, ci decizia Consiliului com. Cruzești nr. 7.5 din 12.12.2002, făcîndu-se aluzie la existența ei în original.*

Faptele constatăte, privite prin prisma temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6)

CPP - instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, servesc un temei incontestabil de casare a hotărîrilor pronunțate. Or, potrivit art. 6 pct. 11/1 CPP, *eroarea gravă de fapt* constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau *sau prin denaturarea conținutului acestora*.

Cu titlu de consecință, Colegiul constată că fiind investite cu examinarea prezentei cauze, instanța de apel și prima instanță, au pus la bază probe a căror conținut a fost denaturat, fapt care a determinat pronunțarea unor soluții vădit ilegale de condamnare a inculpatului Scurtu Nikon Petru.

Suplimentar la cele menționate, instanța de recurs subliniază că, în conformitate cu prevederile art. 157 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sînt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză. *În cazurile în care documentele conțin cel puțin unul din elementele menționate în art.158, acestea se recunosc drept corpuri delictive*.

Potrivit art. 158 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, *corpuri delictive sînt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvîrșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acțiuni*, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale. Obiectul se recunoaște drept corp delict prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată și se anexează la dosar. *Obiectul poate fi recunoscut drept corp delict în următoarele condiții:*

1) dacă, prin descrierea lui detaliată, prin sigilare, precum și prin alte acțiuni întreprinse imediat după depistare, a fost exclusă posibilitatea substituirii sau modificării esențiale a particularităților și semnelor sau a urmelor aflate pe obiect;

2) dacă a fost dobîndit prin unul din următoarele procedee probatorii: cercetare la fața locului, percheziție, ridicare de obiecte, precum și prezentat de către participanții la proces, cu ascultarea prealabilă a acestora.

Articolul 93 alin. (2) CPP, prevede că în calitate de probe sunt considerate declarațiile bănuțului, învinuțului, inculpatului, ale părții vătămăte și a martorilor, rapoartele de expertiză, corpurile delictive, obținute în conformitate cu prevederile legii.

Reieșind din prevederile normelor de drept precitate și avînd în vedere faptul că la materialele dosarului lipsește decizia Consiliului local № 7.5 din 12.12.2002, pe care se pretinde că Scurtu Nikon a fi falsificat-o, fiind anexată doar o xerocopie a acestui înscris (f.d.28, Vol. IV), nerecunoscută ca corp delict conform cerințelor stipulate la alin. (2) art. 158 CPP, nefiind clară sursa din care provine alin. (3) art. 158 CPP, Colegiul penal lărgit concluzionează prin prisma art. 94 și 251 CPP, că xerocopia în cauză a fost ilegal pusă la baza hotărîrilor de condamnare de către instanța de fond și instanța de apel, urmînd a fi exclusă din ansamblul de probe existente pe cazul dat.

Colegiul penal lărgit de asemenea reține că, în conformitate cu prevederile art. 15 Cod penal, gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: *obiectul*, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

În contextul reglementărilor de lege precitate și avînd în vedere faptul că obiectul material al falsului în actele publice lipsește la dosar - la caz, decizia Consiliului local № 7.5 din 12.12.2002, invocată ca temei de condamnare a inculpatului Scurtu Nikon pe acest capăt de acuzare, Colegiul conchide că în aspectul vizat hotărîrile atacate nu cuprind motivele legale puse la baza soluțiilor pronunțate, recursul de pe rol în această

parte fiind apreciat ca întemeiat.

16.5.1. De asemenea, Colegiul penal menționează că, potrivit rechizitoriului Scurtu Nikon a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal – falsul în actele publice săvârșit de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere.

Instanța de fond a recalificat infracțiunea imputată inculpatului, din art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, reținând că acțiunile lui Scurtu Nikon urmează a fi calificate ca fiind săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere.

Instanța de apel, însă, a considerat că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate conform art. 189 alin. (2) Cod penal (în redacția an. 1961), deoarece de către organul de urmărire penală, perioada comiterii falsului în actele publice este generală, în perioada anilor 2003-2004, de aceea în privința inculpatului urma să fie aplicată legea penală mai favorabilă. Concomitent, instanța de apel a menționat că acțiunile inculpatul se încadrează în dispozițiile art. 123 alin. (2) Cod penal, ca fiind săvârșite de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere.

Recurentul critică concluzia instanței de apel referitor la calitatea inculpatului ca fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere și totodată, în partea aplicării prevederilor Codului penal în redacția anului 1961 ca fiind legea penală mai favorabilă, susținând că a fost admisă o eroare gravă de fapt, fiind constatate greșit aspectele de drept, ce au influențat la încadrarea juridică greșită a acțiunilor inculpatului conform art. 189 alin. (2) Cod penal (red. an. 1961) și au afectat soluția instanței.

Această critică, Colegiul o consideră întemeiată și poate fi reținută ca temei de casare a hotărârii contestate.

În primul rînd, art. 123 alin. (2) Cod penal (*pînă la operarea modificărilor prin Legea nr. 245 din 02.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative, Monitorul Oficial nr.25-28/77 din 03.02.2012*), stipulează că, prin persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege persoana cu funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale.

Astfel, prin sintagma „*persoană cu înaltă funcție de răspundere*”, se înțelege persoanele care sunt alese sau numite în modul prevăzut de Constituția RM și de legile organice cum sînt deputații în parlament, miniștrii, judecătorii, procurorii, ș.a.

În al doilea rînd, conform, art. 112 alin. (3) al Constituției RM, modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor, precum și atribuțiile lor, este stabilit de lege, în speță, de Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală dar și de Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că Constituția Republicii Moldova nu conține vreo normă care expres ar reglementa modalitatea de numire a primarilor autorităților satești și orășenești în funcție. Respectiv, încadrarea acțiunilor inculpatului în calitatea de persoană cu înaltă funcție de răspundere, nu are nici o argumentare legală, odată ce, enumerarea exhaustivă a persoanelor care cad sub incidența noțiunii de „*persoană cu înaltă funcție de răspundere*” nu se regăsește în prevederile cadrului legislativ național, iar instanța de judecată nu este în drept să facă careva presupuneri în acest sens, în detrimentul persoanei vizate în cauza dată.

La acest compartiment, instanța de recurs de asemenea subliniază, că *prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 245 din 02.12.2011*, art. 123 Cod penal a fost expus într-o nouă redacție. Astfel, conform alin. (3) art. 123 Cod penal, prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: *persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, în condițiile legii; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.*

Potrivit alin. (1) art. 123 Cod penal, prin persoană cu funcție de răspundere se

înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, *prin stipularea legii, prin numire, alegere* sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

În acest sens, Colegiul reiterează constatările Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza *S.W. c. Marea Britanie*, hotărârea din 22 noiembrie 1995, în care se menționează că „statele au obligația de a asigura definirea clară a oricărei infracțiuni prin lege. Garanția consacrată prin art. 7, constituie un element esențial al preeminenței dreptului și ocupă un loc primordial în sistemul de protecția oferit de Convenție, așa cum o atestă faptul că art.15 nu permite nici o derogare de la prevederile sale. Astfel, cum decurge din obiectul și scopul său, art. 7 trebuie interpretat și aplicat astfel încât să asigure o protecție eficace contra urmării penale, condamnărilor și sancțiunilor arbitrare. Articolul 7 consacră, de o manieră mai generală, principiul legalității delictelor și pedepselor și nu în ultimul rând, *consacră interdicția aplicării extensive a legii penale prin analogie*. În consecință, rezultă de aici că statele au obligația de a asigura definirea oricărei infracțiuni prin lege. Această condiție este îndeplinită ori de câte ori orice persoană poate să anticipeze, pe baza textului legal și a interpretării acestuia în instanțele de judecată, care sunt actele sau omisiunile ce pot atrage răspunderea sa penală. Curtea amintește că, vorbind despre noțiunea de „lege” ea înglobează atât dreptul scris cât și cel nescris și implică, pe lângă condiții formale, și condiții calitative, precum accesibilitatea și previzibilitatea”.

În contextul motivelor expuse, Colegiul reține că acțiunile inculpatului Scurtu Nikon greșit au fost încadrate în prevederile art. 189 alin. (2) Cod penal (în red. an. 1961), deoarece în sensul reglementărilor art. 123 alin. (1) Cod penal, primarul comunei Cruzești este persoană cu funcție de răspundere, deci fapta săvârșită urma a fi încadrată în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal.

16.5.2. De asemenea, instanța de recurs apreciază ca fiind greșită încadrarea acțiunilor inculpatului Scurtu Nikon pe acest episod, în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (red. an.1961), pe motiv că norma în cauză este mai favorabilă în raport cu pedeapsa stipulată la art. 332 Cod penal (red. an. 2002).

Concluzia formulată de către instanța de apel în sensul expus, rezultă din interpretarea eronată a prevederilor art. 332 Cod penal și ale art. 189 Cod penal (în redacția an. 1961), din care rezultă că pentru săvârșirea infracțiunii de fals în actele publice, este prevăzut același maxim de pedeapsă (*alin. (1) art. 332 CP –închisoare de pînă la 2 ani / alin. (1) art. 189 CP (1961) –închisoare de pînă la 2 ani; alin. (2) art. 332 CP –închisoare de la 3 la 7 ani / alin. (2) art. 189 CP (1961) –închisoare de la 2 la 7 ani*).

Pentru motivele arătate, Colegiul penal lărgit conchide, că decizia instanței de apel, atât în partea calificativului dat inculpatului ca fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, cât și în partea încadrării acțiunilor acestuia în baza art. 189 alin. (2) Cod penal (1961), urmează a fi casată în temeiul prevederilor pct. 12) art. 427 alin. (1) CPP, pe motiv că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Dat fiind că cumulul încălcărilor normelor procedurale menționate în prezentul capitol, admise de către instanța de fond și cea de apel, constituie erori de drept în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) CPP, instanța de recurs în corespundere cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, va dispune casarea deciziei instanței de apel.

16.5.3. Totodată, instanța de recurs notează că sancțiunea pentru infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal este amenda în mărime de pînă la 500 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se

consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv. Prin urmare, infracțiunea în baza căreia Scurtu Nikon a fost condamnat, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii ușoare a expirat 2 ani pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Conform prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 60 Cod penal, instanța încetează procesul penal în cauza respectivă.

Reieșind din materialele cauzei, este imposibil de determinat data săvîrșirii infracțiunii de fals în actele publice, ziua comiterii faptei nefiind determinată cu exactitate de către organul de urmărire penală, fiind indicată la general perioada anilor 2003-2004, fapt care demonstrează că reprezentantul învinuirii nu a susținut pe deplin acuzarea în fața instanțelor de judecată.

Instanța de recurs menționează că nu poate repara aceste erori în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză, deoarece procurorul, care are obligația de a reflecta pretenziile erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive nu a efectuat nici o acțiune în vederea corectării erorii. Relevantă prezentului caz, este hotărîrea CEDO în cauza *Ștefan vs. România* din 6 aprilie 2010, în care Curtea menționează că, „... procurorul avea obligația de a reflecta pretenziile erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive, CEDO consideră că Statul este cel care trebuie să își asume erorile comise de parchet sau de instanța de judecată și, că acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză”.

Subsidiar, Colegiul penal reține că infracțiunea de fals în actele publice se consideră consumată din momentul introducerii falsului în actul oficial sub formă de corectare, modificare sau perfecționare, indiferent dacă a fost sau nu utilizat actul falsificat.

Astfel, deoarece de către organul de urmărire penală a fost indicată o perioadă generală a comiterii infracțiunii „falsul în actele publice” (2003-2004), fapt care nu poate fi privit ca un impediment la aplicarea liberării de răspundere penală în conformitate cu art. 60 Cod penal, instanța de recurs va calcula termenul prescripției de tragere la răspundere penală, începînd cu ziua de 16 noiembrie 2004, dată care conform învinuirii înaintate în rechizitoriu, corespunde cu momentul eliberării pe numele lui Scurtu Tatiana a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În împrejurările enunțate și avînd în vedere faptul că din ziua săvîrșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești – 25 noiembrie 2013, au expirat mai mult de 2 ani, se impune soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea lui de răspundere penală, pe motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs admite recursul, casează parțial sau total hotărîrea atacată și dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Reieșind din starea de fapt și de drept expusă mai sus, Colegiul penal nu se va expune asupra cerințelor recurentului de a fi dispusă achitarea pe acest capăt de acuzare, deoarece există împrejurări care condiționează tragerea la răspundere penală a lui Scurtu Nikon, în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP.

16.6. Cu referire la argumentele invocate în recurs și reproduse la sub-pct. 2) pct. 15.1 din prezenta decizie, privitor la învinuirea adusă inculpatului conform art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal lărgit constată că potrivit Rechizitoriului, Scurtu Nikon a fost învinuit de faptul că: *„fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al comunei Cruzești, mun. Chișinău, avînd scopul comiterii abuzului de serviciu în interes material și personal, în perioada anilor 2003-2004, în lipsa deciziei Consiliului local a Primăriei Cruzești, făcînd trimitere la decizia*

adunării com. Cruzești nr. 2/2 din 13 martie 1998, din numele Primăriei Cruzești a eliberat la 04 ianuarie 2004 pe numele său titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu o suprafață totală de 0,1223 ha, repartizat în proprietate privată pentru construcția locativă fără încheierea contractului de vânzare-cumpărare a acestui lot de pământ și neachitării la buget a mijloacelor bănești în modul stabilit, încălcând astfel, prevederile art. 11 ale Codului funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991 și art. 4 al Legii cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare al pământului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997.

Continuând acțiunile sale criminale, Scurtu Nikon în baza titlului nominalizat, la data de 25 martie 2005, a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, pe numele său lotul de teren în cauză cu numărul cadastral 0144108249, cauzând prin acțiunile sale, un prejudiciu material în sumă de 24747 lei, adică daune în proporții considerabile intereselor publice.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpatul fiind persoană cu funcție de răspundere, folosind situația de serviciu în interes material și personal, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice, a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, abuzul de putere sau abuzul în serviciu.”

Prima instanță a dispus condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, motivându-și soluția prin faptul că: „necătînd la faptul că inculpatului prin decizia din 15.03.1998 i-a fost repartizat lotul pentru construcția casei de ceremonii, N. Scurtu și-a depășit atribuțiile fiind în funcția de primar a c. Cruzești cînd a eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, fără a încheia contract de vânzare-cumpărare a acestui lot, cauzînd astfel prejudiciu material în sumă de 24747 lei, adică daune în proporții considerabile intereselor publice”.

Instanța de apel, prin decizia din 25 noiembrie 2013, a dispus condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, argumentînd soluția pronunțată prin faptul că: „conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0144108249 pe numele lui Scurtu Nikon, acesta a fost eliberat în baza deciziei Consiliului local com. Cruzești nr. 2/2 din 15.03.1998. La materialele dosarului este anexată decizia adunării com. Cruzești nr. 2/2 din 15.03.1998 prin care s-a decis prezentarea lui Scurtu Nikon a unui lot sub construcție cu mărimea de 0,15 ha. Fiind cercetate procesele verbale a ședinței consiliului comunal Cruzești din 26.01.1998, 05.02.1998, 26.02.1998 se constată că astfel de decizie Consiliu nu a adoptat. Din actul privind rezultatele reviziei la primăria comunei Cruzești mun. Chișinău, pe perioada 10.10.2005-01.01.2007, în încheiere se indică că „în încălcarea art. 11 Codului Funciar nr. V28-XII din 25.12.1991, autoritățile administrației publice locale a permis eliberarea lotului de pământ din intravilan fără plată (fără întocmirea contractului de vânzare-cumpărarea terenului) pentru construcția casei de ceremonii. În așa fel, pe parcursul anului 2004 primăria a ratat posibilitatea de a încasa venituri, conform prevederilor art. 4 din Legea RM „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului”, nr. 1308-XIII din 25.07.1997, în sumă de 24747 lei”.

16.6.1. Din conținutul recursului declarat de partea apărării, rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel privind condamnarea lui Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, solicitînd achitarea inculpatului pe acest capăt de învinuire, pe motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Potrivit pct. 18 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova din 30.10.2009 „cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau

substanțial. În atare situație, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Chestiunea dacă fapta este constatată conform legii este un temei de drept, deoarece privește încadrarea juridică dată faptei săvîrșite, astfel ea cade în controlul instanței de recurs pentru care fapta nu poate fi privită ca stabilită, atunci cînd se constată ilegalități.

Potrivit pct. 7 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 27 din 26.12.2000 „Cu privire la practica de examinare a cauzelor penale în ordine de recurs”, instanța de recurs controlează doar dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de fond (prima instanță și instanța de apel) și dacă faptele au fost constatate respectându-se normele de drept material sau procesual.

Nemotivarea hotărîrii judecătorești, de rînd cu alte erori de drept prevăzute în lege, prezintă un temei pentru instanța de recurs de a o casa, deoarece este imposibil de a realiza controlul ei. Astfel, nemotivarea sau motivarea insuficientă în termeni vagi se impun ca un viciu de procedură fiind în stare să afecteze hotărîrea adoptată.

Contrazicerea motivării cu dispozitivul hotărîrii sau dacă acesta este vag expus servește temei pentru a casa hotărîrea atacată.

Dacă instanța de fond nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin rechizitoriu sau asupra unor probe administrate ori asupra cererii esențiale pentru părți care ar garanta drepturile lor și ar influența soluția procesului, în asemenea situație rezultă că lipsește judecata, ce duce la casarea hotărîrii atacate. Invocînd acest temei, partea urmează să indice care fapte nu au fost examinate, care probe nu au fost administrate și care ar fi fost soluția, dacă ar fi fost soluționate cererile esențiale care ar garanta drepturile lor, asupra cărora instanța de recurs își expune motivat concluziile sale.

Potrivit pct. 26 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, rejudecarea cauzei în corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.

Ignorînd aceste prevederi legale, în cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel nu a cercetat și verificat depozițiile martorilor, precum și probele scrise, menționându-le într-un mod formal și selectiv în decizia pronunțată, fapt care reiese nemijlocit din conținutul procesului-verbal al ședinței judiciare din 19 noiembrie 2013.

Astfel, din procesul-verbal nominalizat, rezultă că în ședința de judecată din 19.11.2013, instanța de apel a audiat martorii: Lidia Grati, Iulia Untilă, Stepan Gorobica și Grigore Grati, însă, conținutul acestor declarații nu a fost reflectat în vreun fel în conținutul deciziei pronunțate, fiind redată doar declarațiile date de către aceste persoane în ședința judiciară a primei instanțe, menționându-se că aceștia au susținut declarațiile date la urmărirea penală și în instanța de fond. Or, indicațiile anterioare ale instanței de recurs *reproduce la pct. 7, 10 și 13 din prezenta decizie*, se refereau nu doar la audierea pe viu a acestor martori, dar și la verificarea acestor declarații în aspectul corespunderii lor soluției formulate în dispozitivul deciziei pronunțate, conform prevederilor art.100 alin. (4) și art.384 alin. (4) CPP.

De altfel, din procesele-verbale de audiere a martorilor menționați mai sus, rezultă că o parte din ei și anume: martorii Stepan Gorobica și Grigore Grati, au răspuns afirmativ la un șir de întrebări formulate de către partea apărării, cu referire la Extrasul de arhivă al procesului-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești nr. 1 din 20.02.1997 (f.d. 87, Vol. V - *la care s-a făcut trimitere și în sentința primei instanțe*), conform căruia, Consiliul local a hotărît alocarea lui Scurtu Nikon a unui lot de teren cu suprafața de 0,1 ha, pentru construcția individuală a locașului casei de ceremonii.

Aceste declarații, deși fiind decisive în opinia părții apărării, au fost ignorate de către instanța de apel, nefiind apreciată forța probantă a acestora sub aspectul confirmării sau infirmării vinovăției inculpatului.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urma să țină seama de indicațiile anterioare date de către Curtea Supremă de Justiție în deciziile pronunțate pe acest caz, care au servit temei de casare a soluțiilor adoptate și cu respectarea prevederilor art. 414, 419 CPP, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, probelor administrate la dosar și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal califică ca fiind greșită soluția instanței de apel privind condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece concluziile instanței de judecată și soluțiile pronunțate pe acest capăt de acuzare, sînt contrare cerințelor stipulate la art. 389 alin. (1), art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Sub aspectul enunțat, instanța de recurs menționează constatările Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza *Grădinar c. Moldovei*, hotărârea din 08.04.2008, §94, în care Curtea reiterează că „principiul prezumției nevinovăției are scopul de a proteja „orice persoană acuzată de o infracțiune” de un verdict de vinovăție pronunțat împotriva sa până ce vinovăția sa va fi legal stabilită”.

În lumina omisiunilor enunțate, Colegiul penal constată că în cazul de față se impune soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, de casare a deciziei recurate, deoarece instanța de apel a admis erori procesuale care țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel care, conform art. 414 Cod de procedură penală, trebuia să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

16.6.2. De asemenea, Colegiul penal lărgit reține un alt motiv de casare a deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct.12) Cod de procedură penală, adică că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, în legătură cu condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin prisma calificativului de „persoană cu înaltă funcție de răspundere”, argumentarea în această parte fiind descrisă amănunțit la pct. 16.5.1. din prezenta decizie. Prin urmare, sentința primei instanțe, în partea în care acțiunile inculpatului Scurtu Nikon au fost încadrate în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, se constată a fi întemeiată.

16.6.3. Concomitent se subliniază, că deși, în recursul avocatului sunt invocate circumstanțe de fapt și de drept în susținerea nevinovăției inculpatului Scurtu Nikon și se solicită achitarea lui pe acest capăt de acuzare, Colegiul penal lărgit reamintește că motivele indicate, țin de starea de fapt a cauzei, iar aprecierea temeiniciei acestora este de competența instanțelor de fond și de apel, pe cînd, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Totodată, Colegiul reține că argumentele vizate nu sunt relevante deoarece instanța de fond și cea de apel, urmau să ia în considerare alte circumstanțe la pronunțarea soluțiilor sale pe acest capăt de învinuire.

Astfel, privitor la condamnarea inculpatului Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs constată o situație similară celei descrise la pct. 16.5.3. din prezenta decizie.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit menționează că în sarcina instanțelor de judecată, era de a constata survenirea prescripției tragerii la răspundere penală în baza art. 60 Cod penal, iar finalitatea soluției pronunțate urma să fie conformă prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, adică încetarea procesului penal în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Instanța de recurs reiterează că organul de urmărire penală contrar prevederilor art. 281, 296 Cod de procedură penală, a indicat în actul de învinuire în termeni vagi perioada comiterii infracțiunii (2003-2004), pe episodul primirii de către Scurtu Nikon în proprietate privată a lotului de teren în mărime de 0,1223ha, încadrat în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și momentul consumării infracțiunii comise.

Astfel, examinînd materialele cauzei penale și conducîndu-se de constatările și indicațiile *Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în decizia sa din 09 aprilie 2013*, Colegiul reține momentul consumării infracțiunii la data de 04 ianuarie 2004, cînd a fost eliberat pe numele inculpatului titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu o suprafață totală de 0,1223ha.

Pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, legiuitorul a prevăzut o pedeapsă cu închisoare de pînă la 3 ani, iar prin prisma prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea incriminată se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave.

În continuare, din materialele dosarului, Colegiul penal lărgit reține că din momentul comiterii faptei incriminate – 04 ianuarie 2004 și pînă la pronunțarea sentinței primei instanțe – 21 decembrie 2009 și a deciziei instanței de apel – 25 noiembrie 2013, s-a scurs un termen mai mare de 5 (cinci) ani, iar în raport cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, prescripția tragerii la răspundere penală expiră după 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Totodată, la alin. (2) din dispoziția aceleiași norme, legiuitorul determină nemijlocit momentul scurgerii prescripției, dar și a încetării scurgerii acesteia, care sunt marcate de ziua săvîrșirii infracțiunii și respectiv –rămînerea definitivă a hotărîrii instanței de judecată.

În practică, scurgerea prescripției în sensul vizat, se materializează prin data comiterii faptei, constatată în actul de învinuire a organului de urmărire penală, iar cît privește statutul definitiv al hotărîrii instanței de judecată, Codul de procedură penală la art. 466 reglementează modalitățile și momentul la care o hotărîre devine definitivă.

Astfel, din circumstanțele indicate mai sus rezultă că fapta lui Scurtu Nikon cade sub incidența prevederilor art. 60 Cod penal, cu întrunirea elementului cronologic și al celui juridic – factori care determină instanța de recurs a constata că este oportună aplicarea instituției prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului.

Prin prisma celor expuse, Colegiul penal constată că în prezentul caz urmează a fi pronunțată o sentință de încetare a procesului penal potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, pe capătul de acuzare în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

În atare situație, recursul avocatului Miroslov Șendrea urmează a fi admis din alte motive, decît cele invocate în cererea de recurs.

16.7. În partea învinuirii aduse inculpatului Scurtu Nikon Petru în baza art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal și cu referire la argumentele invocate în recurs, reproduse la sub-pct. 3), pct. 15.1 din prezenta decizie, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a admis o eroare gravă de drept, decizia pronunțată urmînd a fi casată prin prisma temeiurilor stipulate la pct. 6) - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și pct. 8) alin. (1) art. 427 CPP - nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Totodată, Colegiul penal apreciază sentința de achitare pronunțată de către prima instanță în această parte, ca fiind întemeiată și legală.

Astfel, potrivit Rechizitoriului, Scurtu Nikon a fost învinuit de faptul că: *„fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, activînd în calitate de primar al com. Cruzești, mun. Chișinău, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal și material, în mod repetat, știind cu certitudine că cet. Purcel Viorel se află în relații de rudenie în linie dreaptă cu familia sa, este văr primar cu fiica Scurtu Tatiana, ignorînd impedimentele la încheierea căsătoriei prevăzute de art. 15 Codul familiei nr. 1316-XIV din 26 octombrie 2000, la data de 06 decembrie 2006, aproximativ la orele 1800, la domiciliul său în mun. Chișinău, com. Cruzești, str. Sfatul Țării 6, a organizat înregistrarea căsătoriei ultimilor, avînd drept scop legalizarea lotului de teren 0,1 ha repartizat ilegal fiicei sale Scurtu Tatiana prin falsificarea deciziei consiliului primăriei com. Cruzești nr. 7.5 din 12 decembrie 2002.*

Ca urmare, în rezultatul acțiunilor ilegale, a fost înregistrată căsătoria fictivă

între Purcel Viorel și Scurtu Tatiana, fiind eliberat, la data de 06 decembrie 2006, certificat de căsătorie CS-V nr.0436864, prin ce s-a cauzat daune considerabile intereselor publice.”

Instanța de apel prin decizia din 25 noiembrie 2013, a dispus condamnarea lui Scurtu Nikon în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, invocând următoarele argumente: *„Colegiul penal constată că căsătoria, încheiate între aceste două persoane de fapt a fost una fictivă. La urmărirea penală martorul Purcel Viorel a declarat că este verișor cu Scurtu Tatiana, mamele lor sunt surori, iar pe inculpat îl numește „moșul”, adică unchi și a confirmat faptul că nici nu știe ce a semnat atunci acasă la Scurtu, nici nu s-a interesat de ce face aceasta și pentru ce. Și martorul Crudu Olesea, deși afirmă că au respectat toate cerințele legale la înregistrarea căsătoriei, instanța consideră suspect faptul că ea fiind în spital, totuși la data de 06.12.2006, la cerința primarului, s-a prezentat la el acasă pentru a înregistra căsătoria. Mai mult ca atât, conform art. 29 al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind Administrația Publică Locală, în atribuțiile primarului nu intră și înregistrarea căsătoriilor, însă el, abuzînd de situația de serviciu, a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal”.*

Colegiul lărgit constată că contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1)-4), art. 389 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) CPP, decizia instanței de apel nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, precum și motivele adoptării soluției în partea condamnării inculpatului Scurtu Nikon pe acest capăt de acuzare.

Potrivit deciziei instanței de apel, lui Scurtu Nikon i-a fost încredințată organizarea căsătoriei fictive între fiica sa Scurtu Tatiana și vărul ei primar Purcel Viorel, însă careva probe în sensul că căsătoria încheiată a fost una fictivă, în textul deciziei lectorate nu s-au evidențiat.

Colegiul penal lărgit consideră formulate cu depășirea competenței prevăzute de lege, concluziile instanței de apel în sensul constatărilor că căsătoria încheiată între fiica inculpatului - Scurtu Tatiana și cet. Purcel Viorel a fost una fictivă, în condițiile în care conform art. 41-43 din Codul Familiei, declararea căsătoriei fictive se realizează de către instanța de judecată prin hotărîre pronunțată în ordinea procedurii civile.

În această ordine de idei, *art. 41 Codul Familiei, stipulează clar că, instanța judecătorească va declara nulă căsătoria dacă aceasta: a fost încheiată cu încălcarea prevederilor art.11, 13, 14 sau 15, sau a fost încheiată cînd soții sau unul dintre ei nu a avut intenția de a crea o familie (căsătorie fictivă).*

Din sensul normei de drept citate, Colegiul constată că o căsătorie poate fi declarată fictivă doar în temeiul unei hotărîri judecătorești pronunțată în ordine civilă, pe cînd, o asemenea hotărîre nu se regăsește la materialele cauzei penale.

De asemenea, se reține că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, se realizează prin acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu, iar la caz, nu se constată că organizarea de către inculpatul Scurtu Nikon a înregistrării căsătoriei fiicei sale Scurtu Tatiana, ar fi fost determinată în vreun fel de situația sa de serviciu.

Din probele administrate la dosar rezultă că căsătoria a fost înregistrată de către secretarul Primăriei com. Cruzești Crudu Olesea, care a declarat că la momentul înregistrării căsătoriei nu a depistat careva nereguli, iar despre careva influență din partea lui Scurtu Nikon în calitatea sa de primar sau de o persoană fără careva statut (privată) martorul nu a declarat, iar transportarea la locul oficierei căsătoriei nu poate fi constatat ca o acțiune în vederea exercitării laturii obiective și subiective a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal.

Prin urmare, nici declarațiile martorului Crudu Olesea nu indică la careva ilegalități, iar conform art. 44 alin. (1) lit. k) al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003, înregistrarea căsătoriilor nu ține de competența primarului, ci al secretarului consiliului local.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal menționează că motivul este un element

obligatoriu al infracțiunii abuzului de putere sau abuzului de serviciu și poate fi material sau poate urmări alt interes personal.

Instanța de apel a reținut că inculpatul abuzînd de situația de serviciu, a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal, nefiind întrevăzute în conținutul deciziei pronunțate careva circumstanțe sau probe în sensul constatărilor invocate.

În acest sens, instanța de recurs apreciază ca întemeiată critica formulată în recursul ordinar, vizavi de netemeinicia constatărilor instanței de apel precum că inculpatul Scurtu Nikon abuzînd de situația de serviciu a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal. Or, *în contextul prevederilor art. 22 alin. (1) Codul Familiei, prin înregistrarea căsătoriei la 06.12.2006, regimul juridic al bunurilor soților pînă la această dată, a rămas neschimbat și nu putea influența în nici o măsură asupra temeiurilor de atribuire a lotului de teren pe numele lui Scurtu Tatiana, căreia i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 16 noiembrie 2004, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 25.03.2005.*

Concomitent, Colegiul penal lărgit subliniază că, potrivit articolului 7 par. (1) din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau omisiune care, în momentul în care a fost săvîrșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional.

Conform legislației penale, persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În sensul art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Conform art. 113 Cod penal, „calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători”, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde „determinarea și constatarea juridică a corespondenței exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Potrivit normei stipulate la art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Judecînd recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială sau totală a hotărîrilor adoptate, și să mențină hotărîrea primei instanțe, atunci cînd apelul a fost greșit admis. În speța dată, Colegiul penal lărgit va adopta soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală.

Astfel, constatînd de fapt că: abuzînd de situația de serviciu, a organizat înregistrarea căsătoriei fiicei sale și a nepotului în interes personal, instanța de apel neîntemeiat l-a condamnat pe inculpat pentru comiterea unei fapte care nu constituie infracțiune.

La acest capitol, Colegiul penal subliniază că în conformitate cu prevederile art. 15 lit. b) Codul Familiei, nu se admite încheierea căsătoriei între **rude în linie dreaptă pînă la al IV-lea grad inclusiv, frați și surori, inclusiv cei care au un părinte comun.**

Potrivit art. 45 din Codul Familiei, *rudenă este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenă este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală.* Gradul de rudenie se stabilește prin numărul de nașteri. Rudele unuia dintre soți sînt afinii celuilalt soț. Linia și gradul de afinitate sînt similare liniei și gradului de rudenie.

Din conținutul normelor de drept enunțate, Colegiul constată că în prezentul caz, căsătoria încheiată între fiica inculpatului – Scurtu Tatiana și vărul ei primar - Purcel

Viorel, constituie o căsătorie între rude pe linie colaterală și respectiv, nu cade sub impediamentele prevăzute la art. 15 din Codul Familiei.

Prin urmare, Colegiul conchide că la judecarea cauzei de către instanța de apel, a fost comisă o eroare de drept, exprimată prin faptul că Scurtu Nikon a fost condamnat pentru o infracțiune intenționată (abuzul de putere sau abuzul de serviciu), în lipsa laturii ei obiective și subiective.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit va dispune casarea deciziei instanței de apel în privința condamnării lui Scurtu Nikon pe învinuirea înaintată în baza art. 327 alin. (2) lit. a), b) Cod penal și menținerea în vigoare a sentinței de achitare a primei instanțe, dat fiind că, în cadrul procedurii precedente, hotărârea a fost afectată de un viciu fundamental – încălcarea dreptului inculpatului de a nu fi pedepsit în afara legii, iar fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

17. În conformitate cu art. art. 431, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Miroslav Șendrea în numele inculpatului Scurtu Nikon Petru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013 și parțial sentința Judecătoriei sect. Ciocana mun. Chișinău din 21 decembrie 2009, în privința inculpatului **Scurtu Nikon Petru** și pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează: încetează procesul penal în privința inculpatului **Scurtu Nikon Petru** în baza art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 332 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Celelalte dispoziții ale hotărârii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 22 iulie 2014, ora 09.50.

Președinte	/semnătura/	Ion Guzun
Judecători	/semnătura/	Oleg Sternioală
	/semnătura/	Dumitru Mardari
	/semnătura/	Galina Stratulat
	/semnătura/	Ala Cobăneanu